

IV. évfolyam, 9. szám
2007. szeptember 19., szerda
Ára: 174 Ft

JÓ HÍR

A PÉCSI EGYHÁZMEGYE LAPJA

**„A szeretet mindenre képes.
Még a legnehezebb dolgok sem tűnnek
számára nehéznek!”**

(Lisieux-i Szent Teréz)

TARTALOM:

Kvanduk Frigyes Anyánk és reményünk	3
Visszatekintő	4-8
Simon István Egyházmegyei Német Egyesület külföldi zárandoklatai	9-10
Fazekas Orsolya Az irgalmas és segítő szeretet otthona	11
Lajdiné Dr. Irmei Cecilia Vasmisés jubileum Bécsben	11-12
Gulner János A kereszt és a Fájdalmas Szűzanya	12-13
Kajtár Edvárd Üdvözlégy kereszt, egyetlen remény!	13
Bognár Attila Communio és missio	14
Dr. Schmidt Pál Még bűnbánat sem volt	14-15
Riport	16-21
Ifjúság	21-23

Címlapfotó:
Bonyhádi, Római katolikus templom
Kalmár Lajos

JÓ HÍR

A PÉCSI EGYHÁZMEGYE LAPJA

Alapító: A pécsi megyéspüspök
Felelős szerkesztő: Fazekas Orsolya
Szerkesztőbizottság:
Bognár Attila, Garadnay Balázs,
Gesztely András, Kajtár Edvárd,
Kajtárné Tiborcz Mária,
Kvanduk Frigyes, Takács Gábor
Szerkesztőség:
7621 Pécs, Szent István tér 23.
E-mail: sajtouiroda@pphf.hu
Fotó: Horváth Gábor
Layout: Komáromi Csaba
Felelős kiadó: Fény Kft.
Pécs, Janus Pannonius u. 11.
Nyomda: Páskum Nyomda, Szekszárd

Anyánk és reményünk

Kvanduk Frigyes

A II. Vatikáni Zsinat harmadik ülésén VI. Pál kinyilvánította Máriát „az Egyház, az egész keresztény nép, mind a hívők, mind a pásztorok Anyjának”. Az, hogy Mária, Jézus testi anyja, nemcsak azt jelenti, hogy Jézus testi születése és gyermekora számára volt feladata. Mária Istenanyai helyzete oly mélyen meghatározza személyét, hogy ez a kegyelmi valóság maradandóan hozzátartozik életéhez. Ez elsősorban János evangéliumából érthető. Az evangélista a kánaáni menyegzőn válaszolja Mária részvételét a földi szükségben és Jézus „dicsőségének” a kinyilvánításában. A kereszt tövében lejátszódó jelenet bemutatja, az anya és (valamennyi) tanítvány kölcsönös egymáshoz rendelését.

Most ez utóbbi jelentését keressük.

Jézus kedvelt tanítványa pártfogásába ajánlja anyját (Jn 19, 27), de miért hangzik el ez előtt a kijelentés előtt, a 26. versben „Asszony, íme a te Fiaid”? Mi a magyarázata annak, hogy ilyen különleges megfogalmazásban hangzik el ez a kijelentés; sőt, még elgondolkodtatóbb, hogy János test szerinti anyja, Szalóme is jelen volt a kereszt alatt?

Minden meggondolás, amely túlmutat a gyermeki gondolkodás szempontján, Máriát az Egyház típusának tekinti. A mezítelen - egyértelmű - hitben való döntés és a kereszt alatt állás között azonnal alapvető kapcsolatot rajzolódik ki. Mária számára világossá lesz Fiának földi csödjén túl, a Szenvető elhagyatottsága Istentől is. De ahogy az Atya elhagyta a Fiút, úgy hagyja el Ő anyját, s ily módon most egyek Ők a közös elhagyatottságban. Mária éppen ebben a félelmetes gyötrelemben vált anyánkká. Miként Jézusnál, Mária esetében is a külső összeomlás a lelki győzelem kezdete.

A kereszt alatt álló Mária, Jézus minden testvérének valós helyzete. Győzelemre játszunk az életünk során, de ki tudja felmutatni? Ha nincs

győzelem, akkor az van, amivel a legkevésbé szeretnénk szembe nézni - a veszteség. A pusztulás legmélye az a pont, ahol emberileg már semmire sem alapozhatunk; ez az Ő keresztjük és a mi világunk is. Ebben, az egyetlen pont, ami létezik, a szabadságunk, szívünk pusztá valósága. Sem Jézus, sem Mária nem a semmibe nézett; „Beteljesedett! És lehajtva fejét, átadta lelkét.” (Jn 19, 30) A semmivel szemben az Atyára függeszti szívét.

Ugyanakkor a kereszt alatti egyház nemcsak Mária személyére, hanem (a tanítványok) Jánosra is épül. Ambrus írja: „A 'mennydörgés fiává' válsz (miként János: vö. Mk 3, 17) ha az egyház fia leszel. A szenvedés fájáról neked is mondja Krisztus: 'Íme, a te anyád!' Az egyházhoz pedig így szól: 'Íme, a te fiad!'”

Akkor kezdés ugyanis az egyház fiává lenni, amikor a kereszten győzőként pilantod meg Krisztust.”

Világossá kell tennünk magunk előtt, hogy Jézus, akivel kapcsolatban úgy tűnik, mintha kifejezetten megakarna tölteni anyja keserű poharát: visszahúzódik tőle - nagy szeretetet tanúsít irántunk. A haldokló Jézus nekünk ajándékozza a hozzá testben-hitben legközelebbit, Máriát. Ez az egyik legnagyobb eseménye a Krisztussal kezdődő Egyház történelmének.

Máriában azt a csúcst ajándékozta Egyházának, aki utánozhatatlan, s ugyanakkor egyre követendőbb módon testesíti meg az új közösség hitét: a szeplőtelen igent Isten üdvösséges szeretetére értünk emberekért. Az Ő gazdagsága a kereszt kegyelméből ered az egész Egyház számára. Jézus anyja, Fia révén megkapta a legkiválóbb készséget a hitre és szeretetre: ezért ő egyszerre a legkiemelkedőbb, de egyúttal segítők is. Mi, Fiának testvérei oly sokszor csődöt mondtunk, mert tökéletlenül fogadjuk magunkba a kegyelmet. Ő, aki teljes igennel fogadta be Fia személyét és művét mögöttünk áll, és egyértelmű felelete az egész Egyház valódi alapja.

„Kereszt, mint az övé”

Golgotai fakereszt, a Szent Vér keresztjének felállítását kezdeményezte Arnold Istvánné Pécsváradon. A mű elkészítésével Szabó László szobrászművészt bízták meg. Az elképzelés megvalósult és Pécsvárad keleti részén, a Munkácsy Mihály út és Hegedűs István elágazásánál lévő téren állították fel a fakeresztet.

Katekéták lelki gyakorlatok

„Pótolhatatlanok vagytok ott, ahova Isten helyezte benneteket!” /Hován Ágoston/

A 10. lelki feltöltődésre ebben az évben a hitoktatók számára, a festői környezetben található lengyeli Apponyi kastély adott otthont. A lelki gyakorlatot *Hován Ágoston* OFM Gyöngyösi rendházfőnök atya vezette *augusztus 24-26-ig*. A nyitó szentmise homíliájában Ágoston atya, a lelki gyakorlat céljára irányította figyelmünket: ismerjük meg magunkat.

-Jézus kinek tart engem?

-Hogyan kell éretté válnunk?

Az első nap elmékedései az aktivitás és létünk kérdései köré csoportosultak. Az Istennel való kapcsolatunk legyen aktív! Teljesen Istenre figyelni! Ami azt jelenti, hogy a gondokat félre tesszük, hogy hasznosan teljenek az itt töltött napok az Istennel való kapcsolatunkban. Minden elmékedés után, közel egy órási szilenciumra vonultunk vissza, hogy a lelki vezetést magunkévá tudjuk tenni! */Megjegyzem, eleinte igen nehezen ment a csendben maradás! Rá kellett hangolódni, hogy mi, most Isten ölelésében vagyunk, nem a világ zajában. Arról már nem is szólnék, hogy éppen akkor kellett hallgatni, mikor a rég nem látott kollegáknak örvendezhettünk./*

Kinek tartasz Engem? Szeretsz-e Engem? Teszi fel a kérdést az Úr nekünk. Egész életünk folyamán mindig erre a két kérdésre kell válaszolnunk! A sorrend nagyon fontos! Hitvallás- bűnbevallás. Krisztus kinek tart engem? Én hogyan szeretem Jézust? A Szentségimádás alatt, a gyónatószékben ezekre a kérdésekre választ adhattunk.

A második nap a melegtől kialvatlanul érkezünk meg a reggeli zsolozsmára. Hogy felébredjünk, Ágoston atya zseniális pedagógiájának köszönhetően, énekeltük imánkat. *„Megismertük és hittünk a szeretetben, amellyel Isten van irántunk”/ 1Jn.4-16/* A Napunkat ez az evangéliumi vers töltötte be, utalva a közösségre, kapcsolatunkra, a szenvedésre és küldetésünkre a világban. Jézus nélkül nincs

közösség! Csak az tud közösséget létre hozni, aki maga is közösségben van Jézussal. Életünk kapcsolatokból áll. Amilyen gazdag a kapcsolatunk, olyan az életünk. Istennel való kapcsolatunk által változik meg az emberekkel való kapcsolatunk. A kapcsolatok megújulását a Szentlélek adja meg! És, hogy mi miben változunk meg, és miben nem? Erre az Isten bölcsessége adja meg a választ. A személyi érettség útjára TUDATOSAN kell rálépni! Ez egy állandó folyamat. A katekétának állandóan nyitottnak kell lennie Isten felé, amit minden nap kérnie kell a Szentlélektől! Továbbiakban a szenvedésről így tanít Ágoston atya, Csak a szenvedésen keresztül tudunk bejutni az örök boldogságba! A keresztvállaláshoz hit és szeretet kell, hiszen Jézus a szenvedésből tanult engedelmességet!

Nekünk is áldozattá kell válni! A szeretetünket ki kell mutatnunk. Elfogadni a másik embert nyavalyájával, nyűgjevel együtt. Elfogadni a szenvedő Messiást, a tanítványoknak is ez volt a nehéz. Nekünk is vállalni kell a szenvedést, elfogadni a keresztet. Elfogadni az elfogadhatatlant! A lelki gyakorlat befejező napján Ágoston atya az írásban megfogalmazott kérdéseinkre válaszolt, majd kiscsoportos beszélgetésre került sor. A témák, a csoport szabad választásán alapultak, amit a beszélgetések után a jegyzőkönyvírók felolvastak.

Szomorúan tapasztaltuk az együtt töltött idő gyors repülését. Minden évben egyre jobban összekovácsolódnak. Esténként megosztottuk egymással örömeinket, bánatunkat! Mindazok a testvérek, kik bármilyen okból nem vettek részt-e lelki gyakorlaton, mélységesen sajnálhatják, ugyanis „púpozott lelki hátizsákkal” érkezünk haza családukhoz és a ránk bízottakhoz. Köszönjük Ágoston atyát!

Kajtárné Tiborcz Mária

„Bizony mondom nektek, amit a legkisebb testvéreim közül eggyel is tettetek, velem tettétek.” /Mt 25, 40/

Mindkét lábamat térd alatt levágták és mozgássérültként többször voltam a Felsőbalokány utcai Ápolási Osztályon. Itt minden hétfőn látogattak a Szt. Egyed Közösség tagjai. Ez a közösség olyan lelkes fiatalokból áll, akik szeretetből, hitből és önzetlenségből sok mai fiatal példaképei lehetnének. Kedves beszélgetés közben nyújtottak lelki vigaszt a sérült, idős embereknek. Ők a közösségük költségén - mely adományokból jön össze - tíz éve visznek 20-25 mozgássérült, szellemileg leépült embert nyaralni szociális intézményekből. Idén elvittek engem is a magyaregregyi üdülésre. A panziótulajdonos nagy emberséggel és szeretettel fogadott minket. Remek ellátásban részesültünk, családi volt a hangulat. A Szt. Egyed Közösség tagjai csodálatos kedvességgel, türelemmel és tapintattal gondoskodtak rólunk. Az ott töltött négy nap alatt rengeteg szép élményben volt részünk. Az üdítő séták után délután vidáman énekelünk együtt, imádkoztunk. Volt több dramatizált népmese - előadás, amelyet bővérű komédiázással adtak elő. Pénteken

ken játékos vetélkedő volt, mely megmozgatott mindenkit. Szombaton szellemi vetélkedő volt, a társaság három részre osztva vetélkedett a győzelmi pontokért. Én voltam a "Jó levegő" csoport vezetője. A vetélkedő anyaga sokszínű volt. Este megint dramatizált népmesében volt részünk, nagyon élveztük. Vasárnap a kirándulásunk a magyaregregyi templomban szentmise hallgatással zárult. Lelkem megtelt hálával, nyolc év után először vehettem részt templomi szentmisén.

A mai rohanó, pénzcentrikus világban, sok ilyen önzetlen, az isteni szeretet parancsát teljesítő, fiatal emberre lenne szükség. Akkor talán könnyebb lenne a gyámolításra szoruló emberek élete. Szívvel köszönöm minden társam nevében ezt a gyönyörű négy napot.

Szarvas Lászlóné, a hetvenéves Frida néni, az egyik résztvevő

A szervezők ezúton is köszönik az adományozók nagylelkűségét!

Biblikus kiállítás Csikóstöttösön

Egy olyan eseményről szeretnék beszámolni, amivel manapság egyre ritkábban találkozunk az ember életében. Egy kicsiny Tolna megyei faluban, Csikóstöttösön, rendeztek egy nagyszerű kiállítást. Az alkotó, Ruttkay Sándor grafikus-művész, akinek „Képek a Bibliából” című kiállítás zárását láthattuk. Ott volt a megfeszített Krisztus, Hitetlen Tamás, a Tékozló fiú apja lábainál, Judit Holofernes fejével, Zsuzsanna az őt megleső vénekkel, Júdás Jézussal és sorolhatnám tovább. Egyik orvos kollégám elragadtatva mondta, hihetetlenül tehetséges az az ember, aki néhány vonallal képes egy egész történetet megjeleníteni. Az elveszettnek hitt fiú hazatérésekor az örömtől roskadozó öregember éppolyan csodálatos, mint Péter és a kakas.

A Ruttkay-kiállítás megnyitója egybeesett a falu Pajta Színházának a felszentelésével, és ez kissé megosztotta az őt megillető figyelmet. Ezért Severin Ferenc, a „Galériás”

(aki rengeteget tesz a falu szellemi és lelki épüléséért - Csikóstöttös templomaiban emlékezetes koncerteket rendez, máskor a domboldalon Haydn muzsikáira a pécsi Pálosok meditációját hallgattuk), úgy gondolta, hogy egy kiállítászárás is dukál a művésznek. Erre az alkalomra meghívta Papp Lajos szívsebész professzort. A professzor a szeretetről, az életigenlésről, az egymásra figyelésről beszélt a mintegy kétszáz főnyi, néma csendben figyelő hallgatóságnak. Arról is beszélt, hogy igen szűkös szabadideje ellenére milyen szívesen jött, mert ritkán van része ilyen szívmengető élményben. Úgy érzi, talán ismét magukra találnak a falvak, az emberek, és ismét létrejönnek azok a megtartó kötelékek, amelyek élni segítették a falusi embereket. Ne hagyjátok magára a másik embert, mondta Papp professzor úr. Szerinte Krisztus sem azt mondta a kereszten, hogy Atyám, miért hagyta el engem, hanem, hogy miért hagyta el magamra.

Emlékezetes órák voltak, közösségformálók. Egy nagy művész, egy tehetséges költő és egy humanista orvos vigasztalt bennünket nagy lelki ínségünkben 2007. júniusában, egy Pécs-közeli kis faluban, Csikóstöttösön. Köszönet ezért a napért a pécsi Klímó György utcai Seve-

rin Galériának, Severin Balázsnak, aki az egészséget szervezte és rendezte.

Dr. Tóth Mária
vers- és művészetkedvelő orvos

Isten nélkül nem lehet valódi humanizmust építeni

Quo vadis civitas - városok válaszüton címmel rendezett ünnepi ülést *augusztus 27-én* a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia Iustitia et Pax Bizottsága, az Igazságügyi Minisztérium és a Hanns-Seidel Stiftung VI. Pál pápa „*Populorum progressio*” körlevele megjelenésének 40. évfordulója alkalmából.

A népek fejlődésének támogatásáról írott körlevélben VI. Pál pápa már 1967-ben így fogalmazott: „*Az emberi társadalom súlyosan beteg. Nem az a baj, hogy fogytán vannak a természet kincsei, illetve egyesek kapa-*

rintják meg azokat. Az a baj, hogy meglazult a testvéri összetartozás az emberek és a népek között.”

A konferencián kiváló előadók tartottak előadásokat korunk égető problémáiról.

Dr. Goják János professzor úr feltette a kérdést: miért aktuális napjainkban ez a körlevél? Azért, mert az un. harmadik világ fejlődésből kiszorult népeinek szegénysége nyomorúsága és kiszolgáltatottsága azóta sem enyhült. Sőt a szabadversenyt valló globalizálódó gazdasági rendszer logikája ezt még jobban bebetonozta. VI. Pál pápa bejárta Afrikát, látta a nyomort, és ez ellen emelte fel a szavát. A pápa szerint a világ helyzete tragikus tükörképe a szegény Lázár és a szívtelen gazdag példázatának. A fejlődésre, teljesítményeire büszke korunkban elviselhetetlen a társadalmi igazságtalanság, a szegénység botránya. Ez az enciklika égbekiáltó üzenete.

Aba Botond úr előadásában beszélt arról, hogy ma az emberek a személyes gyarapodást tekintik célnak, nem pedig a mögötte lévő fejlődést. Utódaink a mi világunkat az agresszió korának fogják leírni, és ebben jelentős helyett foglal el a közlekedés is.

Dr. Kondorosi Ferenc államtitkár úr a migrációról, Dr. Náray-Szabó Gábor akadémikus pedig „Fenntarthatatlan fejlődés” címmel tartott előadást.

Mayer Mihály püspök úr zárszavában így kiemelte: Annak

idején azt mondták az enciklikára, hogy megelőzte a korát. Az enciklikában megfogalmazott problémák ma, a globalizáció korában ugyanúgy érintik az embert. A szegény és gazdag probléma a mai Magyarországon is jelen van. Az egyház ennek megoldására nem receptet ad, hanem rávilágít a problémák erkölcsi, etikai gyökereire, amelyekből a gond fakad. Csupán egyéni erőfeszítéssel nem lehet megoldani ezeket a problémákat, ezért hozta létre a Iustitia et Pax Bizottságot a pápa, hogy az egyház szociális tanítását megismertesse az emberekkel. Isten nélkül az egyéni érdekek, a haszonelvűség érvényesül, és akkor már nem lehet közjóról beszélni. Az eladósodott, elszegényedett országokon úgy kellene segíteni, hogy sem politikailag, sem társadalmilag ne legyenek kiszolgáltatva a segítséget nyújtó nagyhatalomnak, aki elengedi azt az adósságot, amelyet egyébként ő is okozott. A világ nagy részének a nyomoráért maga az ember felelős. A globalizálódó gazdaság úgy működik, hogy a gazdagok még gazdagabbak, a szegények még szegényebbek lesznek. Az embernek rá kell jönnie, hogy ez az út nem vezet sehova. Az emberinél kevesebb, ha elnyomó rendszerben kell élnünk, ha kizsákmányolnak bennünket. Ha mindenkit hozzásegítünk a nyomorból való kiemelkedéshez, ez már emberi. A pápa nem azt mondja, hogy szegényen, hanem azt, hogy a szegénység szellemében kell élni. A technikától és a gazdagságtól sem lehet evilági megelégedettséget várni. Ma viszont egész Európa a gazdagság szellemében akar élni. Boldoggá csak a szellemi és lelki dimenzió teheti az embert, a megismert jó pedig vonzza. Kell lennie bennünk egy eszményképnek, mert enélkül nem tudjuk felismerni életünk célját. A politika, a gazdaság nem töltheti be az eszménykép szerepét, mert az ember nem földhöz ragadt rabszolga. Minden mögött ott kell lennie Istennek, aki forrásunk és torkolatunk is, értékrendet csak ez ad az embernek. Az erkölcsi alapok képezik a szilárd pontot. Ma viszont az iskolából törölték az etikai nevelést. Vannak nekünk belső rúgóink, gyökereink? Csak humanizmussal ezt nem lehet elérni. Az enciklika kiemeli, hogy igazi humanizmust Isten nélkül nem lehet építeni

Haider Márta

A bizalom és a szeretet szentje

A Pécsi Egyházmegyében öt helyen állomásozott Szent Teréz ereklyéje *augusztus 29. és szeptember 4. között*. Mindenhol hatalmas tömeg fogadta, imádkozott hozzá, kérte

közbenjárását. Örömmel és hálával teli arcok kísérték útját. Az alábbi képriporttal szeretnénk emléket adni, köszönetet mondani mindazoknak, akik valamilyen formában segítettek az ereklye egyházmegyei programját, vagy részt vettek a szertartásokon, programokon.

Magyaregregy - Szentkút búcsúja

Szűz Mária nevenapján tartották idén is a nagybúcsút Magyaregregyen. Sok-sok hívő jött hálát adni, kérni, engesztelni a Szűzanyához. A kétnapos búcsúban Bartha Zsolt paksi és Király József Pécs Pius templomi újmisést mutatták be az ünnepi szentmiséket.

Közép-Európai Ifjúsági Találkozó Mariazellben

2007. augusztus 12-15-e között a közép-európai országok részvételével az Osztrák Püspöki Konferencia a Mariazelli kegyhely alapításának 850. évfordulója alkalmából nagyszabású ifjúsági zarándoklatot szervezett, melynek mottója *Aufbrechen! (Útra fel!)* volt. A Pécsi Egyházmegyéből a lehetőségek ellenére mindössze egy maroknyi csapat, 5 fő vett részt a rendezvényen, de akik ott voltunk biztosan állíthatjuk, lelkiükben gazdagodva térhettünk haza.

A Magyarországról érkezett zarándokokkal közösen indultunk Ausztria felé a Celldömölkön megtartott szentmise után, egy régi hagyományt elevenítve fel, amely szerint a magyar zarándokok Kiscellből (*Celldömölk*) indulva érnek Nagycellbe (*Mariazell*). A találkozót háromféle módon is lehetőség volt eljutni: a közel 400 magyar résztvevő többsége autóbusszal indult útnak, míg néhány vállalták a gyalogos vagy a biciklis zarándoklatot.

Bár induláskor az időjárás esős volt Celldömölkre érve már elállt az eső, Mariazellben pedig az egész találkozó ideje alatt napos, szép idő volt. Ez azért volt olyan fontos, mert a résztvevők fapadlózattal ellátott sátrakban kaptak elhelyezést. A környéken az időjárás nagyon változékony, és nagyon ritka, amikor 4 napon keresztül szép idő van, éppen ezért Isten áldásaként éltük meg azt is, amikor a keddi esti gyertyás körmenet idejére összegyűlt viharfelhők a szertartás megkezdésekor a templom

és a tér fölött ék alakban szétváltak és a csillagok fénye társult gyertyáink fényéhez.

A Mariazellben eltöltött 3 nap alatt lehetőségünk volt megismerkedni a többi országból érkezett fiatalokkal, közös műhelyeken vehettünk részt, amelyek során a szervezők közel 200 programot kínáltak az érdeklődőknek a legkülönbözőbb témakörökben a lelki, teológiai beszélgetésektől kezdve a sportolási lehetőségekig szinte minden területen.

A nap 3 pillérét számomra mégis a reggeli imádság a déli szentmise és az esti közös programok jelentették, amelyek során meg tapasztalhattuk, hogy milyen sokan vagyunk fiatalok, akik életüket Krisztus követésében élik, valamint átélhettük a közös ünneplésnek örömet tiszta érzését is.

A programok lebonyolítása, a tömeg gördülékeny kezelése, a tisztálkodási és alvási lehetőségek minősége, és folyamatos oldott hangulat biztosítása az osztrák főszervezők és a résztvevő országokból érkezett segítők gondos és precíz munkáját dicsérik.

Azt hiszem, a Pécsi Egyházmegyéből érkezett összes fiatal nevében elmondhatom, hogy nagyon megérintett minket mindaz, amit Mariazellben tapasztaltunk, így legközelebb már ezekre az élményekre alapozva tudunk meghívni másokat is: Útra fel, Isten téged is hív.

Káplár Mátyás

Veni Sancte

Veni Sancte szentmisével nyitotta az új tanítási évet a Pécsi Püspöki Hittudományi Főiskola is. Szeptember 10-én a megyéspüspök, az intézményben tanító professzorok és a diákok közössége kérte a Szentlélek közbenjárását a megkezdett szemeszterért.

Egyházmegyei Német Egyesület külföldi zarándoklatai

A Katolikus Németek Pécs Egyházmegyei Egyesülete nemcsak belföldre szervez tagjai számára zarándoklatokat, hanem külföldre is. Évről-évre visszatér a közkedvelt altöttingi zarándoklat, és ezen kívül még egy kisebb vagy nagyobb külföldi zarándoklatra is sor kerül.

Július 5-8 között Linz-Salzburg-Altötting volt az útirányunk. A négy nap teli volt felejthetetlen élményekkel. Borongós időben ugyan, de nyitott szívvel érkezünk meg Ausztria 2. legnagyobb városába, Linzbe. A kora középkorban először Lorch-hoz, majd Passau-hoz tartozott. II. József császár volt az, aki két új egyházmegyet alapított: St. Pölten és Linz székhellyel. A városnak két magyar vonatkozása is van:

- linzi találkozó /1489.szept.13./ Mátyás király és III. Frigyes császár 6 hónappal hosszabították meg a fegyverszünetet.

- linzi béke /1645.dec.16./ I. Rákóczi György fejedelem és III. Ferdinánd király között; biztosította a protestánsok szabad vallásgyakorlatát stb.

A város plébániatemplomában tartottuk meg a szentmisét, majd az Úr áldásával folytattuk utunkat Dél-Bajorországba.

A következő napok egyre fényesebbek lettek, minden szempontból. A Salzach-parti városba tett látogatásunk az út egyik csúcspontja volt. Salzburgot látni kell!

A római Juvavum-ot, a herulok elpusztították, majd 500 k. a bajorok foglalták el. A frank Szt. Rupert pk., a Theodo bajor hercegtől kapott adomány segítségével újjáépítette a várost. A kalandozó magyarok erre is jártak. Salzburg fontos szerepet játszott a Dél ill. Kelet felé irányuló misszióban. Adalwin érsek /+873/ több templomot szentelt a Balaton mellett. A XIV. sz.-tól 1803-ig a Német Római Birodalom hercegsége volt,

1810-1815 között Bajorországhoz tartozott, 1816-tól Ausztria része.

A salzburgi szentmisénk a székesegyházban volt. Marcus Sitticus of Hohenems hg-ék. 1614-ben kezdte el az átépítést, Santino Solair tervei alapján, és Lodron hg-ék. konszekrálta 1628-ban. A salzburgi dóm az osztrák barokk egyik legszebb épülete.

A katedrális szentélyében biztosítottak nekünk helyet, ami családiassá varázsolta az ünneplést. „Krisztus asztalát” körülvéve ültük meg az újszövetség áldozatát és külön öröm volt, hogy a báméskodó turisták közül többen bekapcsolódtak a liturgiába.

Az 542 m. magas Mönchberg tetejére, Gebhard ék. védelmiül a császári hatalom ellen, 1077-ben felépítette a felsővárat: Hohensalzburg. Innen csodálatos a város panorámája. Egy belvárosi séta után, a Mirabell kastély parkját tekintettük meg és visszatértünk az altöttingi szállásunkra. Bonusként betértünk Marktl-be és tettünk egy sétát XVI. Benedek pp. szülőföldjén. „Wer glaubt ist nie allein” - hirdeti a kereszteleési emléktábla a helyi plébániatemplomban. Ezt mi is megtapasztaltuk a zarándoklat során!

Altötting - a leghíresebb és legősibb délnémet Mária-kegyhely!

A Lech és Enns folyók között fekvő ősi Ötting már a VI. sz.-ban, az ország fő bíraskodási helye volt. 700 után ravennai mintára nyolcszögű palotakápolnát építenek, melyet 877-ben Karlmann király az általa alapított öttingi társaskáptalannak adta. A kalandozó magyarok pusztítását Öttingben csak ez a kápolna élte túl. 1499-1511 között gótikus stílusban átépítették. Ma is áll és uralja Altötting főterét. A híres kegyszobor hársfából készült 1358-61 között, 65 cm., a raitenhaslachi apát ajándéka és a Szt. Rupert idejéből való eredetinek a hű másolata. Hamvazószerdán és

nagyszombaton leveszik róla a ruházatot.

1623-ban I. Miksa hg. Bajorország patrónájának nyilvánította a Fekete Madonnát. A saját vérével aláírt dokumentumot, a kegyszobor lábai elé helyezte. Ugyancsak a kegyszobor előtt, a szemközti falon őrzik 24 urnában a Wittelsbach-dinasztia tagjainak szívét, akik végrendeletileg a Fekete Madonnának ajánlották fel szívüket.

Három pápa látogatott el Altöttingbe: 1782-ban VI. Pius, 1980-ban II. János Pál és 2006-ban XVI. Benedek.

Az altöttingi Szt. Anna kolostorban élt portásként Parzhami szt. Konrád kapucinus testvér.

Altöttingbe tekinthető meg a világ egyik híres körképe: Jeruzsálem Jézus korában és a keresztrefeszítés.

Az altöttingi két napunk a zarándoklat másik csúcspontját képezte. Előadások a csodás gótikus csarnoktemplomban, szentmisék a Szt. Anna bazilikában, keresztút a Stiftkirche mellett, gyertyás körmenet és késő esti éneklés a kegytemplom előtt, zászlós felvonulás, kora délutáni éneklés és litánia a hazaindulás előtt - mindmind a zarándoklat fénypontjai voltak.

A Szentatya mondta: „Altötting ist Herz Bayerns und eines der Herzen Europas.” Lelkünk fürdött a kegyekben és boldogok voltunk, hogy ismét együtt lehetünk hittestvéreinkkel, együtt imádhattuk a Magasságot és dicsérhettük az Istenszülőt.

Alig dolgoztuk fel az altöttingi zarándoklat élményeit, ismét útra keltünk, ezúttal Medugorjéba. Aug.11-14 között Mostar-Medugorje-Dakovo volt zarándoklatunk célpontja.

Eszembe jutnak Szt. Bernát szavai: „De Maria nunquam satis!” Máriáról sohasem elég! Mária a Krisztusban maradás biztos útja - ezért egy újabb Mária kegyhelyet

kerestünk fel, hogy hitünkben meg-erősödjünk s gyökeret verjünk a szeretetben. Bevallom kíváncsiság is vezérelt, hiszen voltunk olyanok, akik még nem voltunk világhírű kultuszhelyen. De nem csalódtunk, s igazat adtunk azoknak, akik azt mondták: „Ide vissza kell jönni!”

Első nap megálltunk a Neretva parti ősi városban: Mostarban. A város hidáról kapta nevét. A „most” hidat jelent. Szulejmán szultán építész Hajrudin építette 1562-ben a Stari most-ot, melyet harmonikus szépsége teszi különlegessé. A híd 418 évig kapcsolta össze a város két felét. Sajnos 1993. nov. 3-án a boszniai horvát alakulatok egyik parancsnoka szétlővette, így a mostani már nem eredeti. Hazai ismertségéhez hozzájárult Csontváry festménye is: „Római híd Mostarban”. 500 éves hagyomány, hogy az igazi mostáriaknak legalább egyszer fejest kell ugrani az Öreghídról a Neretvába.

A város horvát részének fő látványossága az új templom, melynek tornyát állítólag a világon a legmagasabbnak akarták építeni. Ebben a félkész gigantikus templomban volt a szentmisénk, egy gyönyörű modern kápolnában.

Estére érkezünk meg Medugorjába és első élményünk épp a béke jele volt. Különösen gyönyörű kettős szivárvány övezte a templom két tornyát emlékeztetve az Úr békéjére, mely nem a világ békéje, és a Béke Királynőjére.

1981. jún. 24-től tartanak a jelenések, s épp ez Medugorje egyik sajátossága. Mária „itt maradt” köztünk, megnyitotta az imádság és az élet-szentség iskoláját, hogy Fiához vezessen minket. Bár hivatalosan még nem ismerték el az események természetfeletti voltát, Medugorje mégis a világ lelátogatottabb kegyhelyei közé tornáztta fel magát.

Az itt töltött két nap alatt azt tapasztaltuk, hogy a mennyország a földön jár. Egyszerűen nem lehet igazából szavakba önteni azt az érzést, ami úrrá lett rajtunk, amikor a keresztutat jártuk vagy inkább „másztuk” a Krizsevácón, amikor a Jelenések hegyén imádkoztunk és részt vettünk a szabadtéri szentmisén. Medugorje világcsofoda!

A Béke és a Kiengesztelődés Királynője azért jött el ebbe a hercegovinai kis faluba, hogy dicsőítse Jézust, szent Fiát, hogy az egész világ megtérjen hozzá. Azt kéri tőlünk, hogy imádkozunk, elsősorban a békéért, böjtöljünk. Ez a kettő a megtérés elkerülhetetlen eszköze, és a legerősebb fegyver a sátán ellen. Kiengesztelődésre szólított még fel és kiemelte a szentmiseáldozat központi szerepét keresztény életünkben.

Feltöltődve búcsúztunk Medugorjától és bízom benne, hogy kissé más emberként.

Zarándoklatunk utolsó napján Dakovo városát tekintettük meg, mely gazdag múltra tekint vissza. Területe már a történelem előtti idők-

ben lakott volt. Az ókorban, a rómaiak Certissa nevű városa állt itt. A mai várost 1239-ben Dyaco névvel említik, IV. Béla öccse, Kálmán hg. adománylevelében, melyben a térséget Pons bosnyák pk-nek engedte át. 150 évig török uralom alatt állt. Híres a város ménese, melyet 1506-ban alapították, amikor a püspökségnek 10 arab telivért ajándékoztak. A diakóvári ménes a legrégebbi ménesek közé tartozik Európában. 1805-ben Napóleon hadai elől ide menekítették a lipicai ménest, melynek egy része itt is maradt.

Szentmisénk a Strossmayer pk. által 1882-ben felszentelt székesegyházban volt. Az épület impozáns mind kívül, mind belül. 7 millió téglát használtak fel az építéshez; az alap megerősítéséhez 394 db. tölgyfácölöpöt vertek le. 7 oltár, 43 freskó, 31 szobor, 32 dombormű található a neoromán/neogót templomban.

Ismételten köszönetet mondunk Ruzsek Károlynak és mindazoknak, akik segítettek neki a két zarándoklat megszervezésében és külön öröm számunkra, hogy együtt lehettünk, együtt imádkozhattunk, együttesen részesülhettünk a sok-sok élményben.

*„Segne du, Maria, segne mich, dein Kind!
Segne du, Maria, alle, die mir lieb,
deinen Muttersegen ihnen täglich gib!
Deine Mutterhände breit auf alle aus,
segne alle Herzen, segne jedes Haus!”*

Simon István

Megjelent a Ciszterci Gimnázium új évkönyve

Néhány nappal ezelőtt látott napvilágot városunk és hazánk egyik legnagyobb múltú középiskolájának, a pécsi Ciszterci Rend Nagy Lajos gimnáziumának 2006/2007-es évkönyve. Az idén 320 éves intézet közel száz éve jelenteti meg a figyelemre méltó kiadványt, melyek hű tükörképei az ott folyó nevelési, oktatási munkának.

Az idei, Páva Péter igazgató közreadásában megjelent, közel 300 oldalas kiadvány talán az eddigieknél is magasabb színvonalon ad tájékoztatást a gimnáziumról. Régi hagyomány folytatásaként elsősorban a „tudóskodó” tanárok és diákok tanulmányai, interjúk biztosítják az évkönyv nivóját. De olvashatunk benne az iskola hitéletéről, zenei- és sporttevékenységéről, a kollégiumi életéről, rendezvényekről, ünnepélyekről, kulturális, szabadidős foglalkozásokról, a Ciszterci Diákszövetség működéséről, versenyeredményekről, díjakról - kiemelve ezek közül az Árpád fejedelem-emlékdíj átvételét -, a tanulók részletes tanulmányi eredményeiről.

Az impozáns kiállítású kötet három szerkesztője, Antal Emília tanárnő, Dr. Csekőné Kádas Klára igazgatóhelyettes, Czene Miklós oktatótechnikus és nem utolsósorban Tamási Balázs mérnök, öregdiák (a művészi fotók java részének alkotója) példás igényességgel, kitűnő arányérzékkel állította össze rajzokkal, a diák költők verseivel gazdagított munkát. Külön ki kell emelnünk az idén száz esztendő cserekészmozgalom sokoldalú méltatását, és az ugyancsak száz éve született Széchenyi-díjas botanikus ciszterci paptanár, Pécs város díszpolgára, a tavaly elhunyt Horváth Adolf Olivér életművének centrumba állítását. (2007. március 7. óta az intézmény biológia szaktanterme az ő nevét viseli).

Rövid ismertetőnket Dékány Sixtus ciszterci atya mottó-jellegű gondolatával zárjuk: „Hiszem, hogy fáradozásunk az Úrban, nem hiábavaló”

Ivasioka Mátyás

Az irgalmas és segítő szeretet otthona

Fazekas Orsolya

Új fenntartója lett Pécssett a Szent István 13. szám alatt lévő Prohászka Otthonnak. 2007. augusztus 1-től a Pécsi Egyházmegye fenntartása alá került az intézmény, melyet eddig a Római Katolikus Egyházi Szeretetszolgálat működtetett. A 46 fős otthon 1961 óta elsősorban papi édesanyáknak és volt egyházi alkalmazottaknak otthona, de egyházi ajánlással más katolikus személyeket is felvesznek. Jelenleg 38 fő talált itt otthonra.

Az elmúlt héten Endrődi Zsuzsanna a Római Katolikus Szeretetszolgálat igazgatója adta át jelképesen az otthon kulcsait Mayer Mihály megyéspüspök úrnak azzal a kéréssel, hogy fogadja szeretettel lakóit, tekintse úgy a munkatársakat, mint akik oszlopos tagjai az intézménynek, hiszen, mint mondta, csak úgy vállhatnak jó dolgozókká, ha magukénak érzik ezt a helyet. Ha valóban -*Körműves Kelemené módjára* - beépülnek az épületbe, és szinte otthonuknak érzik ezt a helyet.

Püspök úr beszédében elsőként köszöntötte az otthon lakóit, munkatársait. Elmondta, hogy az átvétel kihangsúlyozza az Egyház szociális küldetését, mely szerint felelősek va-

gyunk egymásért, és törődnünk kell a ráknbízottakkal. Minden ember Isten teremtménye, akit Isten személyes szeretettel szeret. A szeretet felelősséget jelent. Kérte az otthon lakóitól azt az imát, engesztelést, amellyel az egyházmegye működésének hátteret adnak. Mint mondta: imájukat oda akarjuk rakni a mi karitatív működésünk mellé.

Wolf Gyula egyházmegyei vagyongazdálkodó, az otthon igazgatója említet-

te, hogy szívükhöz mindig is közel álltak azon személyek, akik tevékenyen segítették a papok munkáját. Most ezt a gondoskodást, szeretetet kívánják nekik viszonzni azokkal a keretekkel, amivel ez a ház rendelkezik. Mint mondta, sok terv, feladat vár a fenntartóra, de első és legfontosabb a működés további biztosítása és egy kápolna kialakítása. Beszédében kérte a lakókat és gondozóikat, hogy fogadják el az új vezetést úgy, mint ahogy a szeretetszolgálatot elfogadták.

A Prohászka Otthonban az elhelyezés 1-2, de legfeljebb 3 ágyas szobákban történik. Az intézmény biztosítja az otthonlakók korának, egészségi állapotának megfelelő ellátását. Külön ápolórészleget tartunk fenn teljes ápolásra illetve felügyeletre szoruló lakóink számára.

A gondozottak rendszeresen vesznek részt szentmiséken, részesülnek elsőpénteki szentgyónásban, szentáldozásban, lelki gondozásban.

Vasmisés jubileum Bécsben

Lajdiné Dr. Irmei Cecilia

(P. Gulyás unokahúga)

P. Gulyás Ferenc SVD szerzetes pappá szentelésének 65. évfordulóját ünnepelte 2007. július 12-én

A Teremtő különös kegyelme, hogy 92 évesen szellemi - lelki frissességben adhatott hálát az Úrnak papi életútja kegyelmeiért.

Jelenleg Ő a legidősebb verbita szerzetes Európában.

Mohácson született, egy nyolcgyermekes, katolikus szegénycsalád 7. sarjaként. Tanulmánybeli állomásai: Kőszeg (*gimnázium*), Budapest, Bécs

(*teológia*), majd papszentelése és első szentmiséje ugyancsak Bécsben volt, 1942. július 12-én.

Az Isteni Ige Társaság hittérítő szerzeteseként indult el hivatásában és a hithirdetői életút kijelölt stációi, mint a rózsafüzér szemek követték egymást: 18 év Brazíliában, 14 év Ausztriában, Tirolban (Fendels), közel négy év Laab im Waldeban, 20 év Mayerlingben, majd 2004-től Mödlingben, az anyaházban.

Papi pályája egy, a Szeplőtelen Szűz oltalmában, igaz hivatástudatban élt, egyszerű szerzetesi élet, amely Istennek tetszésére talál. Innen a magas életkor és a töretlen hivatásteljesítés

lehetősége, mely megadatott számára. Címek, rangok nélküli, alázattal teli Istenszolgálat, teljes odaadással és ráhagyatkozással a Szent Szűz vezetésére.

A Szűzanya iránti mély tisztelete és szeretete, élete szinte minden állomáshelyén gyümölcsöző imaéletet indított el a reábizott hívek körében. Rózsafüzér társulatot, Máriás imaközösséget hívott létre, templomot építtetett Belo Horizontéban, Brazíliában.

A Szentolvasó rendszeres, napi együttimádkozására teremtett alkalmat az egyházközsége híveinek Tirolban, ahol az egykori fendelsi plé-

bánosra mai is szeretettel emlékeznek a kis falu lakói, nem megfelelkezve 45 év után, vasmisés évfordulójára írásban is köszönteni őt. Szerzetesi életútját a szüntelen imádkozás és pasztoráció mellett a civil tudományterületekre evezés is tarkította: elmélyült kutatómunkát végzett a mohácsi csata körüli történelmi időszak levéltári anyagainak itthon

és külföldön való felderítésében. Apórólékos, igényes adatgyűjtése és feldolgozása tette lehetővé az SVD magyarországi történetének megírását. A hosszú papi munkásságának hálás kísérői: hívek, rendtársak, felettesek és rokonok írásos köszöntői halmozták el őt ezen a szép jubileumon. Csatlakozzunk mi is az őt üdvözlőkhoz. Foglaljuk őt imáinkba: kérjünk

áldást hivatására és könyörögjünk az Úrhoz, küldjön ma is ilyen egyszerű munkásokat aratásába, akikben szüntelenül él az Istenhez való hűség és örök elköteleződés.

Kérjük a Mindenhatót, legyen Gulyás páter tisztelendő életpéldája a követendő minta, a napjainkban felszentelt szerzeteseinknek és papjainknak.

A kereszt és a Fájdalmas Szűzanya

Gulner János

Sík Sándor papköltő írja Nagypéntek című versében:
*Sikolva száguld az éji szél,
 Aki csak teheti útjából kitér.
 Rémesen ráz meg minden ablakot,
 Nagypéntek éjjel a Mester halott.*

*Csillapodj résztvevő természet,
 Nézd az Anyát, kit a kín összetépett.
 Legyen néma, síri nyugalom,
 Hol zokog a virrasztó fájdalom.*

Nagypénteken, a kereszten haldokló Jézus kitárja felénk vérző karjait és Jeremiás próféta szavaival kiált felénk: Ó ti mindnyájan, kik jártok-keltek az úton, nézzetek ide és lássátok: van-e olyan fájdalom, mint az én fájdalomam. Hogyan is történt? Mezitláb, tövisszorúval a fején, vállán egy nagyjából összetakolt kereszttel indult el Jézus arra az útra, melyet azóta keresztútnak nevezünk. Pilátus harcot vív önmagával és mégis kiadja a parancsot: Ibis ad crucem, mégy a keresztre! Jézus vállára veszi a keresztet, végigbukdácsol Jeruzsálem macskaköves utcáin, a vesztőhely felé, de nagyon elgyötörten, nem tud lépést tartani a tömeggel. Megbotlik, elesik először, másodszer, harmadszor. Istenem, milyen szívtelenség ilyen terhet rakni egy agyongyötört ember vállára, akinek már alig van jártányi ereje. Néhány asszony kíséri. Ennyi maradt a virágvasárnap diadalmenetből. Résztvevő szívük első

ajándékaként a roskadozó Jézus felé nyújtják az örök asszonyi könnyeket ajándékol. Felérnek a kálváriára. A katonák durva kézzel lehúzzák Jézusról az alvadttal vérral ráragadt ruhát, varratlan köntösét, melyet édesanyja szőtt neki. Aztán megparancsolják neki, hogy a földön lévő keresztre feküdjön. Akihez milliók fognak imádkozni, most ott fekszik a porban. Kemény volt a fekhelye, amikor Betlehemben világra jött, de még keményebb most, amikor elmegy a világból. Kezeire rátérdelnek, és felemelik a kalapácsot... odafönn az egész mennyország zokog. Ó Atyánk, könyörgik az angyalok: ne tedd ezt saját fiaddal. Felállítják a keresztet, a Golgotán felmagaslik az emberiség leghatalmasabb alkotása, minden szenvedés emlékműve: A kereszt. Miért tetted ezt Uram? A kereszten függő Jézus ráemeli szeléd, fájdalmas tekintetét, és csak annyit mond: Érted. A szó lelkemre hull, mint egy forró vércsepp és magamra fordítja tekintetemet. Önvizsgálatra és hálára kényszerít, hogy látva a jézusi szenvedést meginduljak és megtisztult lélekkel Hozzá esdekeljek irgalomért, a megtérő bűnös alázatával.

Csillapodj természet,
 Nézd az Anyát, kit a kín összetépett...

A báméskodó nép elment, elmentek a főpapok is, a katonák elvonultak. Ki marad ott? A Fájdalmas Szűzanya, a szeretett tanítvánnyal, János

sal. A hétfájdalommal átszúrt szív, mint örökmécs világít a kereszt tövében. Amikor levették Szent Fiát a keresztről, ölébe tették. Ránéz és így gondolkodik: Istenem! Ezt a testet én adtam, az emberek elhurcolták és visszadobták, de összetörve. Ezt a vért én adtam, az emberek elhurcolták, visszadobták, de meggyalázva. Ezeket a szederjes ajkakat egyszer én csókoltam, s most milyen némák és hidegek. Ezek a ragyogó szemek engem tükröztek, és most mint színtelen, fénytelen üvegek merednek rám. Ezekkel a karokkal az én nyakamat ölelte át, és most itt van, élettelenül lóg le.

*Temetésre lejön amennyország,
 Könnytől áznak az angyali orcák,
 Sír, zokog a Fia vesztett gerle,
 Égig ér a Szűzanya keserve.*

Nincs a világon olyan Máriakép, kegyszobor, amely elé annyi, de annyi ember roskadna, mint a Fájdalmas Szűzanya képe és szobra elé. Testi-lelki fájdalmakkal szenvedők sokasága kér és vár segítséget a Szűzanyától.

Ez a hit és szeretet éltette az idős édesanyát is, aki nagyon szerette a Szűzanyát, és megszámlálhatatlan rózsafüzér imádsággal fejezte ki kérését, háláját. Történt, hogy fia valástalan volt, de minden szükséges dologgal ellátta édesanyját. Egyszer elvette tőle a rózsafüzért mondván, hogy van pénze, minden amire szüksége van, de erre már nincs szüksége. Fiam - mondja az édesanya - az

áldozatért, amit érted hoztam pénzt adsz. A szeretetemért figyelmességet. De mit adsz a rózsafüzéréért? Édesanyám, ahelyett nem tudok adni semmit. Üres legyen a helye? Nem édesanyám, visszaadom, hogy ne legyen üres az élete.

Kerényi Lajos atya írja a kórházi látogatásaival kapcsolatosan a sok történet közül az egyiket: zaklatott lelkű, idős férfival találkoztam pár éve, akinek egyik lábát amputálták. Újra és újra elutasított. Egyik alkalommal váratlanul magához hívott. Azt panasolta, hogy éjjelente felriad, mert

negyven éve meghalt édesanyját látja, amint kérges kezében a rózsafüzért imádkozza. Elmondja, hogy nagyon rossz fiú volt. Cimboráival mulattak, ittak. Amikor hazament, édesanyja éberen várta, kezében a rózsafüzérrel. Durván megkérdezte: miért nem fekszik le? Mert imádkozom - felelte. Én értem ne imádkozom - kiáltott vissza. Ezután tőlem kérdezte, hogy mit tegyen? Válaszom után mély bűnbánattal fogadta el a szentségeket. Íme, ezt a csavargó, elzüllött embert is szerette az irgalmas Jézus, akiért meghalt a kereszten és

édesanyján keresztül mentette meg. Az édesanyán keresztül, aki nem fáradt bele a rózsafüzérimába, a Fájdalmas Szűzanyához, hogy tékozló fia hazatalálhasson az atyai házba.

A Szent Kereszt Felmagasztalásának ünnepe után azonnal a Fájdalmas Szűzanya ünnepe van. Most a Fájdalmas Szűzanyához imádkozzunk: Vezeklő szívünket meg ne vedd, Szent Fiad országába evezesd.

Öleld át roskadozó vállunk, hogy Szent Fiad országába hazatalálhassunk.

Ave Crux, spes unica! - Üdvözlégy kereszt, egyetlen remény!

Kajtár Edvárd

AZ Írás szerint Áron vesszeje kivirágzott annak jeléül, hogy Isten általa akarja a nép hitetlenségét orvosolni (vö. Szám 17, 17-25). Az élettelen vessző Isten jelenlétében élni kezd, hogy szűnjék meg a lázadás, a kesergés, a panasz: „Éppígy ti is, testvérek, meghaltatok a törvénynek Krisztus teste által, hogy másé legyetek, azé, aki halottaiból feltámadt, s így gyümölcsöt teremjünk Istennek.” (Róm 7, 4). Szeptember 14-én kezdetét veszti a Krisztus-hívők számára az egyházi év második „tavaszünnepé”, hiszen egy koraközépkori bizánci liturgikus kalendárium szerint ezen a napon üli az Egyház keleten és nyugaton, a „kivirágzott és életet adó Kereszt felmagasztalásának ünnepe”. Amolyan „második Húsvét” ez az ünnep: a kezdet és a beteljesedés nagy egységének átélése az Úr dicsőséges keresztjének szemlélése által. Szeptember közepén járunk - a zsidó naptár újévén, és a keleti egyházak liturgikus újévén. A rabbik szerint Isten teremtése „misztikusan” szeptember közepén indul el, amikor a teremtő Kezei közül kikerülő világ egyszerre létrejön és beteljesedik:

a bolgók és a föld „alapja” után rögtön a magot rejtő gyümölcsöt termő fát teremti meg (Ter 1, 11-14), a fát amelyen ott a gyümölcs és benne már a mag is, született de már érett is, s ez ekkor, szeptember közepén van. Az egység húsvétja ez az ünnep, hiszen kelet és nyugat összes egyháza ugyanazon a dátumon ünnepli (sem a karácsony, sem a húsvét, és ezáltal sem a pünkösd dátuma kapcsán nincs meg az ez egység!) az Élet virágzó reményét. „Mindenki vegye fel a maga keresztjét” - halljuk Krisztus felhívását (pl. Mt 16, 24), így hát próbálkozunk „megbarátkozni” a mindennapok fizikai, lelki, szellemi bajaival, nyűgével, gyötrődéseivel, de mintha hiányozna mindezekről a virág, az életadó erő. „Nem akarok másról tudni köztetek, mint Jézus Krisztusról, a megfeszítettéről.” (1 Kor 2, 2), mondja Pál apostol, majd hozzátézi: „Tőlem azonban távol legyen másban dicsekedni, mint a mi Urunk, Jézus Krisztus keresztjében, aki által a világ meg van feszítve számomra, és én a világnak.” (Gal 6, 14). Az ő keresztjét kell a hívőnek a saját életében, a saját szenvedése, magánya, sebzettsége mindennapi megtapasztalásában keresnie és felemelnie, mint Szent Ilona császárné

a Szent Kereszt megtalálásakor a IV. században (innen az ünnep). Nyomorúságunk békés, elfogadó átélése még nem üdvözít, viszont az Ő szerető jelenlétének hívő átölelése a saját vagy a testvérem nyomorában, betegségében, bárminemű szenvedésében „dicsekvésre méltó”, dicsőséges, ragyogó, sőt botránnyosan „hiú” remény ebben az úgynevezett „mai világban”, mint egy szeptember közepén virágzásnak induló fa látványa („Hát miben remélhet...”). Mi a te kereszted? Az ő szenvedéseiből kapunk (vö. 2 Kor 1, 5-7; 4, 17; Fil 3, 10; Kol 1, 24): van, aki súlyos betegség formájában, más törékeny családi életében, más anyagi problémákban, ismét mások ezek valamiféle kombinációjában... Hogy ezekről sokszor mi is tehetünk? A kereszted a tanúd ellened? „Világ bűnének zálogát te hordtad értünk, boldog ág; a mérleg voltál, s rajt' e test pokolra-süllyedőt emelt. [...] Az Élet rajtad halni szállt, s megtörte holta a halált” (az ünnep ősi himnuszából). Igaza van a középkor emberének: „Üdvözlégy hát, szent kereszt, egyetlen remény!”

Communio és missio

Bognár Attila

Nincs hét, talán nap sem, amikor ne kellene valami új kifejezést, fogalmat elsajátítani. Legtöbbször érthetetlen fogalmak mögé bújva kívánnak különféle ilyen olyan termékeket eladni. A boldog élet nagyszerűnek és különlegesnek kikiáltott pótszerei hatalmas erővel szorítják ki belőlünk nap, mint nap a vágyat a természetfeletti iránt. Nem elégségesek a csak hagyományos lelkipásztori módszerek, új utakat, megszólítási lehetőségeket kell találnunk. Sokféle okot lehetne itt felsorakoztatni pro és kontra.

Ebben az összefüggésben egy valami egészen szilárd bizonyossága a hitünknek: nincs communio misszió nélkül és nincs misszió communio nélkül. Itt van ez a két fogalom: communio és misszió. Nem vagy-vagy, hanem is-is. Az a mérhetetlen tudatlanság, ami hitünk igazságait illeti

pótlásra szorul. Hívó, gyakorló és kevésbé hitét megvalló és élő ember számára is kérdések fogalmazódnak meg az élet igazi mélységeit illetően. Ezekre a kérdésekre a társadalom, a közélet, de a mindent felzabáló politika legkevésbé alkalmas. Az a minimális felület, amelyen mi megjelenhetünk, ezen kérdések és a rájuk adandó szerencsés, (köz)érthető válaszokkal összezsugorodott tere hasonlít. Se tér, se hely, sokszor még levegő sincs. Mindig valamire reflektálni kell, valami kényszerpályára hívott ralizást kell végigjátszani. Communio azt jelenti számomra, hogy fókuszáljunk a lényegre. Boldog emlékü VI. Pál pápa mondta: *„A hívóknak nemcsak a természetfeletti világ, nemcsak Isten országa világosodik meg, hanem ez a földi világ is - egész földi életük.”* Egészében szemlélni ezt az ezernyi részre szabdalt, tépett, cincált valóságot.

Valamikor a múlt század végén egy Hollins nevezetű püspök a következőket fogalmazta meg: *„Két alapvetően fontos irányt látok a jövő egyháza számára: az egyháznak közösséggé kell válnia, amelynek missziója, küldetése van. Céltudatos közösséggé kell válnunk. Minden más ebből következik. Elgondolásunk- és reményünk- szerint az Úr tanítványainak összegyűlt közössége vagyunk, akik a keresztségben egyesültünk és az Eukarisztiában eggyé váltunk Krisztus által. Küldetésünk tehát az, hogy megéljük ezt a communio-t a Lélek erejében: hirdessük az evangéliumot szavainkkal, életmódunkkal pedig mi magunk váljunk örömhírré.”*

Egyre több helyen veszik elő a Missziós keresztek, szerveznek több hetes, akár éves programokat a lelki megújulás reményében. Minden jó, becsületes munka megtermi gyümölcsét és Isten megadja kegyelmét.
(vö. Zsolt 85,13)

Még bűnbánat sem volt

A Budapest Klezmer Band húzta az augusztus eleji „nagy” születésnapon a körülvelt személyiség fülébe az ugyanilyen alkalomból egykoron Rákosinak zengő nótát: *„Amennyi fűszál van a tarka mezőbe’, annyi áldás szálljon Horn Gyula (Rákosi) fejére...”* Az, hogy a hozzá közelállók, barátok és eszmetársak köszöntötték, nem kifogásolható. Belügy. Taps, szónoklat, műsor és torta, minden belefér egy zárt ajtó mögötti ünnepsébe. Az ország színe előtt azonban ilyesmi már másként fest.

Riasztó lett volna, ha a miniszterelnök szándéka célba ér. Köztársaságunk magas kitüntetésével kívánt külön dicsfényt vetíteni a 75 éves Horn Gyula fejére, de az ehhez szük-

séges államfői hozzájárulást nem kapta meg. „A jó nénikéjét” - mondta erre elvtársai gyűrűjében az ünnepe, Sólyom Lászlóra célozva.

Az államelnök elutasítása lényegében Horn Gyula karhatalmista múltján alapult, s azon, hogy politikailag és erkölcsileg nyíltan kiállt 56-os, pufajkás szerepvállalása mellett. Amikor a forradalmat leverték - nyilatkozta a múlt év októberében a német sajtóban - csak a „törvényes rendet” védte. Ez a régi meggyőződését őrző felfogás pedig ellentétes a ma érvényes alkotmányos alapelvekkel. Az alkotmány 1989. október 23-ától hatályos passzusai ugyanis kifejezik az elvi és eszmei szakítást az 1956. november 4-én született, a hatalom

erőszakos megszerzéséből és gyakorlásából kinőtt kádári diktatúrával. Négy évtizedes bolsevik társadalmi berendezkedésünk megváltoztatásának hajnalán az új Országgyűlés 1990. évi XXVIII. törvényében külön is megerősítette a Magyar Köztársaság alkotmányának az 1956-os forradalomhoz fűződő szellemi kapcsolatait és a Kádár-rendszerrel történő szembefordulást.

Hozzá kell tenni az 50 évvel ezelőtt történtek megítéléséhez, hogy Horn Gyula akkori tettei nem önmagukban állnak. Utánuk egy hosszú életút következett, mely alatt sohasem tagadta meg a forradalmat eltipró karhatalmista cselekedeteit. Sőt! Az 1989. február 10-11-ei MSZMP KB

ülésén például így szónokolt: „Nem szabad megengednünk azt, hogy 1956 kapcsán valamiféle lelkiismereti válság keletkezzen mindazoknál, akik akkor fegyvert fogtak novemberben, és akik novemberben felléptek, azok az ellenforradalommal szemben léptek fel. Ez a lényeg.” És 4 éve is kitarzott, amikor Berecz János, Kádár egykori helyettese „Vállalom” című könyvének előszavát írta. Hitelesnek minősítette azt a művet, mely teljességgel rehabilitálta a vérben fogant „szocializmust”.

Az már csak hab volt ezen a nyári születésnap tortán, hogy eljött az ünnepségre Mihail Gorbacsov laudációt tartani. Miközben dicsőítette a jubiléumot, a kommunista diktatúrát elszenvedett népünk hősiességét, a szabadságharcot eltipró szovjet tankok ágyútüzeit és magyar kollaboránsaik fegyveres rendcsinálását (sortüzeit) szükségszerű történelmi tettnek minősítette.

Horn, Berecz, Gorbacsov és a többiek, végeláthatatlan sorban lehetne említeni neveket, újságcikkeket, könyveket, nyilatkozatokat és média-műsorokat, melyek eltörölni vagy tisztára mosni akarják a szégyenletes múltat, a vörösök országát és nemzetet megnyomorító tevékenységét. Megdöbbenő, hogy a szovjet megszállást kisebb-nagyobb vezető pozícióban támogatók, s a diktatúrát fenntartó egykori kommunisták mily gátlástalanul illegetik magukat. És a legparányibb arra alkalmas szerepkör birtokában sietve osztogatják egymásnak a kitüntetések, a feledés ködfátyolát borítani akarván mindazon tettek, melyek elkövetői tömjénezés helyett sokkal inkább lesújtó népitéletet, de legalább is haragot és megvetést érdemelnének. A múltfelejtés szándékával kapott érdemrendet például tavaly a hajdani élcsapatból Marjai József és Fekete János; így lett korábban a népére fegyvert fogó alapító munkásőr Pécs díszpolgára; ez a fajta gondolkodás szülte a „Szobrot Kádárnak” mozgalmat, és így próbálták most Horn

Gyulát a dicsőségtáblára felírni. Hiába emeli példaképpé őt egykori külügyminiszter kollégája, Genscher a keletnémetek kiengedéséért. Megértem ugyan, ő - hazája képviselőjében - valakinek személy szerint ki akarta fejezni Németország háláját. De az csak legenda, hogy Horn ütötte a rést a vasfüggönyön. Ismerve az itteni gyakorlatot, az NDK-s menekültek előtti határnyitás csak kollektív állásfoglalás eredménye lehetett. Ha esetleg olykor valaki egyszemélyi döntést hozott a csúcsvezetők körében, az semmiképpen nem a külügyminiszter volt.

Láttunk itt 1990-ben egy „Tovariscsi, konyec!” választási plakátot. Azt üzenté, hogy vége, vége a szovjet megszállók és magyar barátaik uralmának. Aztán valahogy mégis másképp alakult, és nálunk, Magyarországon ma nem illik „kommunizálni”. A médiát irányító ex-eltársak szerint ez idejélmúlt dolog, hisz nincsenek itt már kommunisták. Hát, az eszmét tekintve tényleg kivesztek, de a lényük itt van, csak most a tőke után loholnak, s eltörölnék azt a fránya múltat. Mi, balekok meg asszisztálunk hozzá.

Pedig lennének környékünkön másolható példák. Németországban a Gauck-intézet munkája nyomán a keletnémet titkosszolgálat, a Stasi több vezetőjét börtönre ítélték, s az egykori állami- és pártvezetők nem villoghatnak. Csehszlovákiában, 1991-ben törvényt hoztak, miszerint a volt kommunista párt funkcionáriusai és belbiztonsági ügynökei nem vehetnek részt az ország politikai életében és államigazgatásában. Emellett nálunk nyugodtan lehet „kommunizálni” is. Vagyis megbélyegezhetik és megvetetik az előző rendszer zsarnokait és pribékjeit, azokat, akiknek hasonlóságai másai Magyarországon - bár bűnökkel és emberellenes galádságokkal éppúgy terheltek - flegmán és zavartalanul a szemünkbe köpnek. A lengyelek is, költséget nem kímélve kutatják történelmük legutolsó sötét korszakát.

Nálunk mindezzel ellentétben nem szabnak gátat a nosztalgizálásnak. Üzletekben Lenin-szobrocskákat lehet vásárolni, településeink tele vannak Münnich, Dobi és a hozzájuk hasonlók utcanév tábláival, s az iskolásoknak „Ki tud többet Kádár Jánosról?” vetélkedőt rendeznek. Így festik szalonképessé a romlást hozó éveket. A diktatúrát üzemeltető spicli-hálózat feltárásából meg kabaréműsört csinálnak: az 5 évvel ezelőtti, üldözött és üldözöttet egybemosó Mécs-bizottság működése s a legújabbban létrehozott, szakértelem nélküli vezetővel munkához látó testület megbízatása egyaránt jól példázta ezt. Most sem lesz az elmaradt, 17 éve esedékes „tisztogatásból” semmi. Látszólag talán megcsiklandoznak néhány kis ügynököt, de a nagyvadaknak biztosan nem lesz bántódásuk. Nem a kisemberekkel, a kisszerű okokból vagy félelemből, megalakulásból, kényszer hatására behódoltakkal, a többnyire ártalmatlan jelentéseket irogatókkal kellene foglalkozni, hanem a nagy „komcsik” közéletből való kiseprűzésével.

De hát, itt a náci nomenklatura levadászása még ma is előbbre való, mint a kommunista bűnözők és a rendszerüket oltalmazó él-talpnyalók félreállítás. Úgy látszik, túl sokan vannak az érintettek, túl sokan féltik megszerzett pozícióikat és piti privilégiumaikat. Soraiikat összezárják, ők nem fogják piszkálni egymást. Nekünk kell igyekeznünk. Bátorság! Nem szabad engedni a Horn Gyula-félék megdicsőülését. Azoknak kell követelni, s kiharcolni a proletárdiktatúra korának maradványembereivel való végleges elszámolást, akik bár az árnyékos oldalon éltek, de lelkük is, kezük is tiszta maradt.

Dr. Schmidt Pál

Örömteli gyerekekből örömteli felnőttek

Garadnay Balázs általános helynököt, az 1990 és 1997 között működő - azóta szünetelő - Püspöki Énekiskola egykori igazgatóját nevezte ki Mayer Mihály megyéspüspök a Szent Mór Katolikus Iskola-központ püspöki biztosává. Két segítőtje Gál Károly és Sebestyén-Molnár Árpád atyák.

A püspöki biztos feladatáról, a katolikus iskolai nevelésről és a XXI. században jelen lévő problémákról, illetve azok kikerüléséről kérdeztem Balázs atyát.

Milyen funkciót takar a püspöki biztossá történt kinevezés?

Püspök úr azokra a feladatokra, ahol személyesen nem lehet jelen, kinevez egy püspöki biztost, aki az ő személyét képviseli. Rajta keresztül tájékozik a közösség életéről. Ezen személyen keresztül adja meg azokat a vezetői útmutatásait, ami az ő főpásztori kormányzásának irányelveit képviseli.

Egy hívő közösség, plébánia közösség esetében ismertebb ez a szolgálattelvő. Úgy hívják, hogy plébános. Az iskolák esetében pedig a püspöki biztost bízza meg a püspök, hogy képviselje őt.

Mennyire tud, illetve mennyire szükséges beépülni a tantestületbe?

Amennyire a plébánosnak jelen kell lennie a hívek életében. A püspöki biztosnak elérhetőnek kell lennie a szülők, dolgozók és diákok életében. Jogilag nem tagja a tantestületnek, de kell hogy bármikor megkérdezhető, megtalálható, megkérhető legyen, ez lényeges. Ahogy a hívő odamehet a plébánosához, és bármilyen liturgikus vagy lelki szolgálatra kérheti, ugyanúgy az iskola minden

dolgozója, tanulója el kell, hogy érje a püspöki biztost.

A mindennapi gyakorlatban hogyan jelenik meg az elhangzottakon kívül a püspöki biztos szerepe?

A tanévben van lelkigyakorlat, vannak lelki napok, aminek a szervezése, felügyelete, biztosítása a püspöki biztos feladatköre. A napi gyakorlatban a reggeli imák, amit eddig is kiválóan megtettek a pedagógusok. Ebben semmi újítás, változtatás nem áll szándékomban. Fontos, hogy szentmisére járjanak a diákok. Elsődlegesen a vasárnapit említem, hogy ebben öntudatos keresztény embereké fejlődjenek, és ezáltal hűségesekek legyenek mindig Krisztushoz. A másik pedig az, hogy a hétköznapi szentmisékre is szeretném őket biztatni. Továbbra is, a bazilikában megtartott közös szentmisékre. Az iskola házikápolnáját szeretném intenzívebben bekapcsolni a lelkiélet napi gyakorlatába, hogy a diákok oda bemehessenek imádkozni és megtalálják a munkaterületükön, a kápolnát és Jézusra találhassanak.

Ezen kívül feladatom, hogy segítsen az igazgatót és a tantestületet, hogy a diákokban a krisztusi arculatot próbálják felépíteni. Ebben a világban, ami annyira másfelé próbálja elvinni a diákot, közös összefogással, az elméleten túlmenően saját életünkben bemutatott krisztusi példával segítsük a diákokat, hogy lássák azt a célt maguk előtt, amit fel kell építeniük, meg kell valósítaniuk, hogy egy felnőtt keresztény társadalom nagyszerű tagjai legyenek.

Úgy gondolom, ebben nagy szerepet játszik, hogy papok járnak az épület falai között. Eddig erre nem nagyon volt példa, hiszen világi hitoktatók voltak, a diákok csak szentmisén láthatták az atyákat.

Természetesen a világi hitoktatók is nagyszerűen végzik a feladatukat, de nagyon fontosnak tartom, hogy a papi jelenlétén keresztül emberközeli kerüljön számukra a papi szolgálat. Már csak azért is, hogy megragadható, felismerhető jelen a fiúk számára, ha a jó Isten valakit papnak hív. Ha nem látnak papot, nem tud mi megfogalmazódni számukra. Többször találkoztam már olyan felnőttel, aki komoly félelemmel jött el hozzám, és úgy lépett be a plébániára, hogy kérem segítsen, mert én még nem találkoztam pappal. Láttam a szorongást, amit az okozott, hogy nem volt még pap közelében. Ha egy katolikus iskolában nem tudnánk biztosítani a papi jelenléteket, akkor nagyon nehéz helyzetben lennének a diákok.

A gyerekek hitre nevelésében a család játssza az elsődleges szerepet, ott kapja meg az alapot, az indíttatást, viszont 7 éves koruktól több időt töltenek az iskolában, mint az otthonunkban. A szülő a reggeli rohanásban és a délutáni fáradtságban találkozik gyermekével. Hogyan kapcsolható össze az otthoni és iskolai nevelés, lelki építkezés?

Bennem összekapcsolódik a katolikus pedagógus és a pap szerepe az oktatásban és nevelésben, hiszen a hívő és elkötelezett tanár ugyanazokkal az eszközökkel dolgozik mint én. Ez az eszköz a krisztusi lelkiület: bármi legyen a konkrét feladat és tantárgy, igaz szeretettel végezze. Meglátva, hogy a másikért, a diákért dolgozunk és ő érte történik minden. Nem független és elszigetelt alany, hanem Krisztussal közösségben lévő, tehát nagyon sok mindent elvárunk tőle, de azzal a szeretettel, amivel Krisztus közelíti az embert. Egyesek megkérdezték cinikusan, amikor a katolikus iskolák visszaálltak, hogy

mi is lesz a többlet? A matematikát katolikus módon fogják tanítani? A válaszem: igen, mindent katolikus módon fogunk tanítani. Nem a számok lesznek más értékűek, hanem a mentalitás lesz más, amivel azt a tananyagot tanítom, amivel azt a diákot akarom megérteni és akarom szeretni. Ha neki jogos kérése, panasza van, akkor nem a szigor, a rossz indulat vagy a bizalmatlanság vezet engem, hanem szívvel-lélekkel meg akarom érteni. És ezután nagyobb esélyem lesz arra, hogy elfogadja, amit mondok.

Nagyon fontos a feladata a pedagógusnak - és én ebben szeretném támogatni az iskolavezetést -, hogy örömteli diákokat szeretnék látni az iskolában. Olyanokat, akiknek öröm az életük, akiknek öröm a tanulás. Egy énekiskolai emlékem jut eszembe, amikor a taxisblokádn idején a gyerekek bejöttek gyalog az iskolába, mert elképzelhetetlen volt számukra, hogy otthon maradjanak. A szülők mondták, hogy korábban az állami iskolában ilyen elképzelhetetlen volt.

Ebben szeretnék segíteni, mint a lelkiéletért felelős püspöki megbízott, hogy a gyerekek annyira jól érezzék magukat a bőrükben, hogy örömmel végezzék feladataikat, örömmel észleljék azt, amit az anyaszentegyház kínál nekik, hogy majd örömteli felnőttek legyenek, akik mint családapák és családanyák tovább tudják adni ezt a kiegyensúlyozott belső békét, majdan egyszer az ő családjukban az ő gyerekeiknek.

Lesz-e lehetősége a püspöki biztosnak arra, hogy a diák- és a tanárfelvételnél jelen legyen?

Kinevezésemben a következő sorok állnak: „Legyen gondja a tanárok, dolgozók és diákok keresztény szellemiségére. Személyi ügyekben (tanárok, dolgozók és diákok felvétele, illetve elbocsátása) az igazgatóval együtt hozzák meg döntésüket.”

Belefér-e a rendkívül sokrétű és sűrű papi tevékenységbe, hogy a diákok előtt is egy nyitott kapu legyen a püspöki biztos? Nagyon sok gyereknek nincs kapcsolata a plébánosával.

Ez egy nagyon fontos feladat, hiszen ahogy a plébános is a hívei között él, ugyanígy a püspöki biztosnak és segítőitársainak is meg kell adni a diákok számára azt a lehetőséget, hogy velem, mint pappal találkozzanak. A hétköznapi szentmisében is biztosítjuk a gyónási lehetőséget. Igazgató úrral elkezdtük kidolgozni, hogy mik azok az időpontok, amikor tanítási időn kívül is megtalálhatnak. Ugyanígy felkínálom a tantestületnek is a jelenléteimet.

Ma számos pedagógus és szülő küzd a gyermekeket érő romboló irányzatokkal, hatásokkal, melyek úton-útfélen érik őket. Elég csak a plakátokra, reklámokra, harsogó televíziókra tekintenünk. A család és a katolikus intézmény ugyan óvja őket ezektől, de az utcára kilépve már nem járhatnak csukott szemmel, süket fülekkel. Van egy sajátos, a XXI. század problémáira irányuló koncepciója, ami megvédi a diákokat?

Egyrészt van egy elméleti zsinórmérték, a Katolikus Egyház tanítása, elsődlegesen az Evangélium, amit szeretnék a gyerekek előtt kibontani. Másodsorban van egy gyakorlati megnyilatkozása, amiben mind a papok, mind a pedagógusok hiteles személyiségként akarják magukat a gyerekek elé állítani. Vagyis, bemutatva saját életünkben, hogy miért és miként maradunk hűségesek Krisztushoz, és mindezt öveljük együtt akarjuk tenni. Azt tapasztaltam eddig, hogy ha a diákok ezt látják, ebben érlelődnek és stabilizálódnak, akkor hitelesen és hűségesen fogják ők is képviselni az anyaszentegyházat. Megállják helyüket még akkor is, ha vannak olyan pillanatok, amikor meginognak. Egy konkrét példát említenék: egy általunk a Püspöki Énekiskolában több éven keresztül tanított diák egyszer elem áll és azt mondja: Balázs atya az egész családom szek-

tás lett. Félve néztem rá, hogy mivel folytatja. S ő így fejezte be: kivéve engem, hiszen én idejártam Önökhöz. Diákjaink megkapták az iránymutatást, és látták hogy ebben mi a boldogság. Így remélhetőleg elsodorhatatlanul helyt tudnak állni.

Ebben bízom, hogy ezek a diákok bármennyire is meg kell tapasztalják a világ ellenszelét, megerősödnek a családban és e falakon belül, hogy ha meg is kell küzdeniük a helytállásért, fogják tudni, hogy későbbiekben is, miként tartoznak Krisztushoz.

Amikor kézhez vette a megbízást, mi fogalmazódott meg Önben? Felelősség vagy öröm ez a feladat?

Mindkettő. Nagy a felelősség és nagy az öröm. Mindig is azt éreztem, hogy a papi szolgálaton belül egy hangsúlyos az ifjúság nevelése és oktatása. Ezért nagy örömmel mondtam igent Püspök úr megbízására. Szívesen teszem, független attól, hogy sokrétű a feladatom. Azért lettem pap, hogy fiataloknak, öregeknek az időm egészét odaadjam. Én nem akarok megőrizni ebből semmit. Ami egy bővített munkanapba belefér, azt szívesen ráteszem erre. Öröm látni, hogy miként alakulnak és hogy formálódnak ezek a fiatalok krisztusi emberekké. Az ember új erőre kap, amikor érzékeli, hogy megéri, mert a gyerekek kezdik érteni és megvalósítani azt, ami az evangéliumból számukra feltárul. És holnap talál egy új összefüggés érlelődik bennük, és felnőnek ahhoz az teremtoi elképzeléshez, amit az Isten gyermekeinek szabadsága jelent számunkra.

F. O.

Ha az Úr megszólít, ne hadakozz ellene!

Kutas József, a Széchenyi István Gimnázium és Szakközépiskola gyakorlati oktatás vezetője lett a Szent Mór Katolikus Iskolaközpont igazgatója. A kinevezés öt éves időtartamra szól. Múltjáról, elképzeléseiről, terveiről kérdeztem az alábbi riportban.

Nagy döntést kellett meghoznia, amikor a nyár elején felkérték a Szent Mór Katolikus Iskolaközpont élére. Mi fogalmazódott meg Önben, illetve mi mozgatótta előre a döntés meghozatalát?

Amikor a felkéréssel kapcsolatosan megkerestek, kapásból elutasítottam. Az előző munkahelyemen tisztességgel dolgoztam, eszem ágában nem volt onnan elmenni. Bízattak, hogy gondolkodjak, van egy kis időm. A virágkiállításra utaztunk nejemmel, aki református. Istentiszteletről hozott egy Örömhír című újságot, melyben a következő idézetet olvastam: „Ha az Úr megszólít, ne hadakozz ellene!”. Ez a mondat ütött szöveget a fejembe, és sok átimádkozott nap után úgy gondoltam, mégiscsak elvállalom, holott előtte ezt nem tudtam volna elképzelni. Egy olyan helyre menni, ahol mindenki új lesz, ismeretlen a környezet, az épület, ez elképzelhetetlen volt számomra, hisz huszonöt évet tanítottam a Széchenyiben. Megszoktam, ismertek, tudták ki vagyok.

Az idejéről diákok és szülei közül viszont sokan nem ismerik Önt. Megkérem, hogy mutakozzon be röviden az olvasóknak!

1961-ben Hirden születtem és általános iskola után a Széchenyi István Gimnázium és Szakközépiskolába mentem autövillámosság szakra. Az autókon, gépeken kívül sok minden érdekelt, köztük a természet is, így foglalkoztatott a gondolat, hogy esetleg erdész szeretnék lenni, de Pécsen ilyen jellegű iskola nem volt. Mivel jól éreztem magam a Széchenyiben, jól is tanultam, maradtam, és innen a győri Közlekedési és Távközlési Főiskolára jelentkeztem, ahová sikeres felvételt tettem. A távollét sok mindenre megtanított, szép 3 évet töltöttem el Győrben. Amikor végeztem, a volt iskolába visszahívtak tanítani. Nagy örömmel fogadtam ezt a felkérést. 1982. augusztusában kezdtem a munkát, és ebben az évben jelentkeztem a budapesti Műszaki Egyetemre. Közben bevonultam katonának a Pécsi Határőr kerülethez. Érdekes

volt levelező tagozatra járni és mellette sorállományú katonaként tevékenykedni. Az első vizsgaidőszakomat nem tudtam elkezdni decemberben, mert nem volt meg az eskütétel, ezért nekem ez januárban kezdődött, de sikerült. 1985. májusában leszereltem, államvizsgáztam és visszamentem tanítani.

A tanári éveim alatt oktatási miniszteri dicséretben részesültem, és elnyertem az iskola legjobb nevelője címet. Ennek titka nem több, mint próbáltam a diákokat mindig emberszámba venni. Ma is sok személyes kapcsolatot ápolok a volt növendékekkel.

Teltek az évek és beiratkoztam a budapesti Műszaki Egyetem gazdasági tanészékére, oktatásvezető szakra, valamint a Pécsi Tudományegyetem pedagógia szakára is jelentkeztem. Ekkor már három gyermekem volt és helyt kellett állnom otthon, a munkahelyemen és a tanulásban is. Nem volt könnyű feladat, de megérte. *Ennek az intézménynek van egy saját pedagógiai programja, egy koncepciója, szervezési és működési szabályzata. Mi az Ön vezérfonala, mely a saját koncepciója megalkotásában irányítja?*

Mivel ez egy egyházi iskola és hála Isten a szüleimtől, nagyszüleimtől is valóságos nevelést, példamutatást láttam, tapasztaltam, így ennek kapcsán a vezérfonal az, hogy vallási tekintetben megpróbáljuk maximálisan közelebb hozni ahhoz a világhoz a gyerekeket, amiben mi hiszünk és megpróbáljuk az ebben lévő valós értékeket közvetíteni. Tudom, hogy nem könnyű, amikor naponta tapasztaljuk, hogy a mai anyagi világ minden eszközével másról beszél, de ezek nem tudnak legyőzni minket.

Rengeteg olyan frusztrált ember van, aki nagyon sok problémával él egyszerre a mai világban. Talán megkönnyíti dolgunkat, hogy a jó Isten felé, az egyház tanításai felé irányítjuk az embereket, mert itt van segítségünk, támaszunk. Nehéz sok embert rádöbenteni, hogy messze nem igaz az, amiről sok esetben beszélnek, miszerint pénz az isten. Legfontosabb, hogy emberséget közvetítsünk a gyermekek felé, nem csak szóban, hanem tettben is, a szülők segítségével együtt.

Az országos tendenciákat nézve nagyon sok teher nehezedik az oktatási intézményekre. Kell-e itt a Szent Mór Iskolaközpontban

valamilyen változtatásokat létrehozni?

A koncepció kell, hogy igazodjon, alkalmazkodjon az elvárásokhoz. Nagyon sok oktatási intézmény, főleg a felsőoktatásban lévők autonóm intézményként élnek, és azt mondják, hogy amíg kereslet van, addig szolgáltatunk. Úgy gondolom, ez nem tartható a középiskolákban. Nem hódolhatunk csak a divatnak, és nem lehet, hogy az érettségi legyen az oktatás csúcsa.

Tudomásul kell venni, hogy nem képes mindenki egyetemi végzettséget szerezni, és csupán érettségivel nehéz állást találni. Ezért úgy gondolom, hogy a szakképzés felé kell elmozdulnunk. Ez természetesen ebben a tanévben még nem lehetséges, de a következő évek munkája erre is irányul majd.

Amikor ideérkeztem, láttam, hogy sürgés-forgás van, mindig jön valaki az igazgatói irodába egy-egy megbeszélésre, tanácsért, egyeztetésre. A sok kötelező feladat, tárgyalás, értekezlet mellett mennyire tudja nyitottá tenni az irodát a diákok, pedagógusok számára?

Én úgy gondolom, hogy a gyerek a legfontosabb, de ahhoz, hogy ezt elhitesük a gyerekekkel, nem elég erről beszélni, ezt láttatni is kell. Oktatni, nevelni nyugodt körülmények között lehet. Ha valakinek valamelyé fáj, az nagyon fáj. Lehetőség szerint orvosolni kell. Ha olyan jellegű gondjuk van, amiben úgy gondolják, hogy tudok segíteni, akkor nyitva áll az ajtó. Ez a valóságban is így van, hisz az ajtó kitarva áll, bárki bejöhet, beszélgethet, kérdezhet.

Az ember csak akkor várhatja el az együttműködést, segítséget, ha ő maga is ad.

Amikor este elcsendesül, akkor öröm, megnyugvás vagy gondterheltség vonul végig a fejében?

Amikor az ember felnőttként hozott egy döntést, azt vállalni kell. Nyilván tudtam, hogy mennyi teherrel, felelősséggel jár. Minden este hálát adok az Úristennek, hogy megsegített az adott napon, segített megoldani a feladatokat és kérem a segítségét a további lépésekhez is.

E. O.

Szüntelen kapcsolatban lenni Istennel

Beszélgetés Késmárki Tibornéval, a Ciszterci Nevelési Központ igazgatónőjével

Ciszterci Nevelési Központ mit foglal magában ez a név?

A Ciszterci Szent Margit Óvoda, Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Oktatási Intézmény és Kollégium tartoznak a Ciszterci Nevelési Központhoz. Erre a komplexumra július 18-án adta ki a főjegyzőség a működési engedélyt, így viszonylag későn kezdtük a munkát, de szeptember 3-án elindultunk.

Mi készítette e feladat elvállalására? Miben látta a szépségét?

Az Árpád-házi Szent Margit Általános Iskolában tanítottam eddig is, biológiát, testnevelést és természetismeretet. Áprilisban kért fel Főapát Úr az Árpád-házi Szent Margit Kollégium igazgatására, új házirendjének megalkotására és arra, hogy az idén felvett lányokat egy felvételi elbeszélgetésen ismerjem meg. A keresztény szellemség megerősítése a kollégium falai között szép feladatot jelent számomra. Igent mondtam a felkérésre. Természetesen ebben segítségemre volt és van Sixtus atya, az intézmény spirituális vezetője.

Sok évet voltam otthon 4 gyerekkel, közben végeztem el az egyetemi kiegészítőt. 17 éve tartozom egy katolikus imaközösséghez és úgy gondoltam, hogy szeretnék az egyházban dolgozni és szolgálni. Ebben Isten megerősített, amikor ezt a lehetőséget felkínálták nekem.

Júliusban már tudtam, hogy az egyik lehetséges jelölt én leszek az összevont intézmény vezetésére, rábízta a dolgot Istenre és Főapát Úrra.

Sok a munka, sokan vagyunk. Úgy érzem, hogy csak csapatban lehet jól dolgozni. Én kézilabdáztam, mindig is csapatjátékos voltam. Úgy tudok dolgozni, ha együtt gondolkodunk és végezzük a munkát.

Mennyire tudja alkalmazni a saját maga által kidolgozott kollégiumi koncepciót erre a nagy intézményre?

Programunk alapjai a ciszterci nevelési elvek, a hitre nevelés, az Isten személyes megtapasztalásának átadása, megismertetése, a szilárd alapműveltséggel rendelkező, közösségi ember formálása. Mint magánember, és mint egy katolikus intézmény vezetője, azt gondolom, a legfontosabb feladatunk rámutatni, hogy Isten jelen van az életünkben, és megváltott minket. Számíthatunk gondviselésére, támogatására. Fontos része és ünnepe az életünknek a szentmise, a szentségek. Ezek olyan értékek a mai világban, amelyeket muszáj átadnunk a ránk bízottaknak.

Változott-e az iskola összetétele, tanári kara?

Igen. Az országos megszorítások, a normatíva egy részének visszavétele minket is érintett. Osztályokat kellett összevonnunk, de lehetőséget tudunk biztosítani, hogy több tantárgyat csoportbontásban tanítsunk.

Az intézményben dolgozók létszáma 110-ről 80 főre csökkent. Saját konyhánk megszűnt, az étkezés ellátását bérbe adtuk. Az iskolában 1 pedagógust kellett elküldenünk, kető önként ment el, helyettük új kollégák érkeztek.

Mik azok a kiemelkedő napok, melyek meghatározóak (változatossá teszik?) a hétköznapiakban?

A 3 intézmény hagyományait próbáljuk összehangolni. Két alkalommal szeretnénk teljes dolgozói lelki gyakorlatot tartani az évben és egy közös ünneppé kívánjuk bővíteni a Szent Margit napot. Olyan sokan, sokféle ritmusban dolgozunk,

tanítunk, hogy sem évnyitót, sem egyéb ünnepet nem nagyon tudunk összeegyeztetni, ezért gondoltunk névadónk ünnepeire.

Természetesen a közösség, a közös dolgok a pedagógiai munkában is megmutatkoznak. Tanító néik mennek az oviba előkészítőket, délutáni foglalkozásokat tartani, kollégisták jöhetnek zeneiskolába, táncoktatásra. A kollégiumi pedagógiai asszisztensek közül van, aki óraadóként segít be az iskolai oktatásba. Így nyitottuk ki a kapukat egymás felé.

Az épületben történt változás, felújítás a nyár folyamán?

A Ciszterci Rend sok millióval járult hozzá, hogy a kollégiumban az elmúlt 40 évben elmaradt felújítást elkezdje. Egy teljes szint minden szobáját kifestettük a folyosókkal együtt. Ágyak lettek áthúzva, a 4 vizes blokkból egy teljes felújításra került. 220 férőhely van jelenleg.

A felújításra folyamatos ígéretet kaptunk a fenntartótól, de a működésünket magunknak kell kigazdálkodni.

Van-e saját vezérfonala, ami a mindennapokban segít?

Hiszem és tudom, hogy minden nap feladataimban Isten ott van mellettem. Igyekszem a családomban és a munkámban mindent megtenni, amit tudok, és szüntelenül személyes kapcsolatban lenni Istennel. Ennek örömét sok éven keresztül már megtapasztaltam. Ezért fontosnak érzem, hogy ezt közvetítem mind a diákok, mind a kollégák felé.

F. O.

Csapatmunka, imádságos háttérrel

A Ciszterci Rend Dékány Árpád Sixtus atyát kérte föl a nyáron létrejött Ciszterci Nevelési Központ vezetésére.

Hogyan értékeli a jelen helyzetet, miszerint a Ciszterci Rend fenntartása alá került a pécsi Katolikus Óvoda, az Árpád-házi Szent Margit Általános és Zeneiskola, valamint a Kollégium?

A közvélemény számára volt ez egy meglepetés, hiszen senki nem gondolta, hogy Assumpta nővér előkészítette azt a helyzetet, amikor ő valami oknál fogva akadályozva lesz, vagy esetleg eltávozik az élők sorából, akkor valami módon az általa megkezdett struktúra tovább tudjon élni. Az is köztudott volt, hogy nem problémamentes egy ilyen kezdeményezésnek az elindítása, lendületben tartása. Nem annyira biztos sem anyagi, sem személyi föltételek tekintetében. Így a régi jó kapcsolatát felhasználva, valamint a mi készletünk és támogatásunk segítségével elhatározta magát arra, hogy ha szükséges lesz, ránk bízva az intézmény fenntartását. Eddig itt Pécsen és az ország több pontján működött ciszterci iskolák abban az értelemben jól működnek, hogy elismerés övezi azt a munkát, amit végzünk. Még akkor is ha bizonyos iskoláinkban itt - ott nem teljesen 100 %-osan hívő, vallásos tanárokból áll a tantestület, hiszen az átvett iskoláknál mindig megvolt ez a nehézség korábban, hogy olyan tanerőkkel is kellett dolgoznunk, akik nem voltak annyira elkötelezettek. Jelen esetben a Nagy Lajos gimnáziumban ez az állapot megszűntnek tekinthető. A gimnázium tapasztalata, presztízse, tanulságai jelentős mértékben hozzá járulnak a most átvett intézmény jó úton haladásához.

Ehhez én kevés vagyok, de úgy gondolok, hogy csapatmunkára van szükség. Ez kell, hogy álljon az iskola fejlődése mögött. Ebben a szülőknak, tanároknak is részt kell vállalniuk.

Azok az iskolák működnek jól, amelyek hisznek és bíznak a jövőjükben, és akik iránt kellő bizalommal vannak a szülők. Sajnos ennek a bizalomnak a

megingatására újra és újra kísérletet tesznek a bizonyos politikai és társadalmi szervezetek, hivatalok. Az ország jelenlegi politikai állapota nem kedvez egy ilyen új intézmény számára, de ezt mi egy ideiglenes állapotnak tekintjük és nem a mának, hanem az elkövetkező évtizedeknek szeretnénk építeni.

Sikerült egy egységes koncepciót kialakítani a komplexumhoz? Megnehezíti-e a helyzetet, hogy a kollégium eddig nem volt egyházi?

Egyházivá tenni egy intézményt nem egyszerű. Arra törekszünk, hogy az egymással való személyes viszony legyen családiasabb és emberibb. Azt hiszem Jézus Krisztus evangéliumából egyértelmű, hogy ő nem személyválogató, hiszen azokat is magához vonzotta, azokhoz is odafordult, akik távolabb voltak tőle és ezzel az odafordulással tudta őket magához vonzani. Én ezt az első perctől hangsúlyozom a kollégiumban lakó lányoknak, hogy számomra fontos mindennyik. Véleményem szerint és a gyerekek beszámolója szerint érezhető, hogy valami elindult. Ha érzik, hogy számunkra fontosak és értük tesszük, amit teszünk, akkor megértik mit szeretnénk. A kápolna ott van az épületen belül. A zárda templom egy jól beimádkozott hely, melynek imádságos hangulata van. Nyitva van számukra mindig. Ők az épületen belül eljuthatnak a kápolnába bármikor. Közös szentmisével kezdtük az évet és újra és újra szervezünk közös ünnepeket. Semmiképpen sem karunk valamiféle erőszakos formális egyházi kollégiumot csinálni. Ha jól érzik magunkat közöttünk, akkor van helyük.

Nem csak mint az intézmény képviselője, hanem mint spirituális is jelen van. Lehet ezt egyedül győzni, vagy van segítség Ön mellett?

Meg kell nevezni mindig valaki felelőst, akinél a szálak összefutnak. A spirituális azt jelenti, hogy valamilyen formában próbálom segíteni, koordinálni azokat a feladatokat, melyekben úgy érzik, szükség van a segítségemre. A Nagy Lajos gimnáziumban 12. tanévemet kezdtem. Itt már a nézésemből tudják mire gondolok. Egyedül maradtam mint

fiatal rendi erő, hiszen Lőrinc atyát elhelyezték, de jött Damján testvér, aki anglistikát és latint tanul az egyetemen, és Péter, aki történelem - magyar szakon végez most. Ők civil tárgyakat is tanítanak majd.

Rendtársaim egyelőre még óraadók, így hárman próbáljuk majd ellátni ezt a közös feladatot.

Valójában a Ciszterci Szent Margit összevont intézmény kívánja meg a legtöbb odafigyelést, munkát. Reméljük, hogy hamarosan elindul majd a gimnáziumi képzés is, ha lassanként visszakapjuk a Leőwey Gimnázium tantermeinek egy részét. Persze fokozatosan. Ezt a lehető leghamarabb szeretném elérni. Nem háborúval, hanem megfontolt lépésekkel.

Ahogy bejöttünk, lemerően is jó volt látni, hogy nagyon sok fiatalhoz volt egy-egy szava. Látszott, hogy tisztelik, sőt szeretik az atyát. Mennyire tudja megvalósítani, hogy ez a közvetlen kapcsolat megmaradjon a hétköznapi forgatagában is?

Bizonyos értelemben nehezen, hiszen annyit kell mozogni, nyüzsögni, hogy ténylegesen itt a szobámban nagyon keveset tartózkodom. A folyosón történő találkozások jelentik a kontaktust.

A bejövő évfolyamokat mindig én veszem kezelésbe és a felsőbb évfolyamokban is egy-egy osztályt tanítok, és emellett osztályfőnök vagyok. A közös programokon, kórusok fellépésén, közös bálakon, sítáborokban adatik lehetőség az elbeszélgetésre. Öröm, hogy volt diákjaink is visszajárnak. Egy példa. Van olyan diák, aki 5 év után visszatér, mert szeretne bérállásba és kellő felkészülés után, helynök úr pünkösdkor megbérmálta. Tehát a gyümölcsök lassan-lassan beérnek. Minden lehetőséget megragadok arra, hogy a diákokkal, tanárokkal, szülőkkal a lehető legtöbbször kontaktusba kerüljek.

Hogyan tudná megfogalmazni a küldetését a jelen helyzetben?

Aki ismeri a Nagy Lajos múltját, az tudja mi a küldetésünk. Igazából nem történt semmi számomra. Ott kell elkezdenem újra, ahol 11 évvel ezelőtt. Az a feladat hárul rám, mint Orbán atyára,

amikor kiderült, hogy ténylegesen valaminek a felépítésében élen járva, de mégis háttérben maradva kell segítsen. Ez nyilván valóan egy imádságos háttér nélkül nem megy. Ezért is örülök annak, hogy ilyen embereket sikerült a Ciszterci Szent Margit élére állítanunk, akik a

döntéseiket nem csak meghozzák, hanem meg is imádkozzák. Ez a fajta lelkiismeretesség érzékelhető és látható számomra. Nem egyéni karriervágyról, sikerkeresésről van szó, hanem szolgálatról. Küldetésem, hogy azt folytassam, amit annak idején elkezdtem és Orbán,

illetve Cézár atyától megtanultam, láttam, meg amit én magam egyházi iskolás diákként megtapasztalhattam, hogy mi az, hogy egyházi iskola.

F. O.

21. Világdzsembori Londonban

Kajtárné Tiborcz Mária

A négy évenként sorra kerülő világcserkész találkozójának az idén, az Egyesült Királyság adott otthont Hylands Parkban. Ebben az évben a világcserkész hármas jubileumot ünnepelt: 21 év az angol felnőtté válás kora, 100 éve volt a világ első cserkész tábora Brownsea szigetén, és 150 éves lenne a cserkész megalapítója, Sir Robert Stephenson Smith Baden-Powell röviden Bi-Pi. A világtábor jelmondata: „Egy világ, egy a fogadalom”. A dzsemborin a világ minden részéről 40.000 cserkész vett részt, amit egy másfél éves előkészítés előzött meg. A Jamboree július 26-tól augusztus 8-ig tartott. A magyar kontingenst 550 cserkész képviselte.

A Pécsi Egyházmegye északi régiójából négyen vettek részt a világra szóló eseményen. Simontornyáról: Doffkay Emese, Pincehelyről a 681. Assisi Szent Ferenc Cserkészcsapatból: Pásztor Virág, Szemeti Mónika, és Vacsora József. A dzsemborit egy három napos előtábor előzte meg.

Mit takar a dzsembori szó jelentése?

Mónika: Vidám összejövetelt jelent, amely egy afrikai törzstől származik. *Gondolom, a kiutazás során sem voltak szomorúak?* Nevetnek. Á, dehogy!

Emese: A 28 órás út gyorsan eltelt. Filmeket néztünk, zenét hallgattunk, fényképeztünk.

Virág: „Kompozhattunk” a La Manche-csatornán.

Milyen feladatok vártak rátok a megérkezésük után?

Jocó: Nem győztünk építkezni! Sátor felépítés, étkező és a konyhasátor felállításával voltunk elfoglalva, és a regisztrációval.

Virág: Számomra a kipakolás volt izgalmas. A sok csomag közül, hogyan is találom meg a sajátomat!

Mónika: A csomagok kergetésével nagyon sok idő telt el.

Miből állt a napi programok?

Mónika: Általában reggel 7-kor kelünk, és a reggeli szertartás következett. (Torna, ima, programok kihirdetése, étkezés).

Virág: A konyha őrς főzte meg minden nap a vacsoránkat. Vacsora 19-20 órákor.

Jocó: Az esti takarodó 23 órákor volt. Amit rajparancsnokunk, Dr. Nyúl Eszter mindig szigorúan betartatott velünk. Jó lett volna még többször fent maradni hosszabb ideig!

Beszélgjétek egy kicsit részletesebben a programokról!

Mónika: Nyitó ceremóniával kezdődött meg igazán a cserkész élete. 155 ország zászlóját hozták be a tábor területére. Ezután a zászló felvonás következett. Természetesen vasárnap szentmisét hallgatunk, igaz egy kukkot sem értettünk belőle, mert angol nyelven miséztek.

Emese: A napi programok Gilwell parkban voltak, több helyszínen. Lehetett kézműves foglalkozáson részt venni, de akinek kedve volt süteményt is készíthetett.

Jocó: Akadály pályán is részt vehettünk. Összerakhattunk egy olyan teljes kocsit, amit régen használtak az angolok.

De legjobban, az extrém sportok tetszettek nekem. Falra mászás, és a bándzsi dzsámping.

Mónika: Minden nap változatos és fárasztó programokban volt részünk.

Emese: Próbáltunk naplót írni minden nap, de fáradtság miatt, nem sok sikerrel jártunk!

Virág: A Gilwell parkban láthattuk a cserkészek alapítójának Bi-Pi, ruháját, autóját, házát. Ez egy kastély, körülötte szép parkkal.

Emese: Unokája is meglátogatott bennünket.

Jocó: augusztus elseje a cserkész napfelkeltéje. Ezen a napon emlékeztünk meg arról, hogy 100 éve alapította Bi-Pi a cserkészetet.

Virág: Az egész tábor megújította fogadalmát.

Mónika: A magyar kontingens, ezt külön is megtette.

Emese: Mindenki kapott egy sárga nyakkendőt, amit egymással aláíratunk.

Mónika: Ezen a napon, még jótékonysági munkát is végeztünk. Jocó járdát, Emese denevér otthont épített. Mi egy réten sárga virágokat szedtük, amik mérgezőek a birkákra. Nagyon jó volt. Itt ismerkedtünk meg a Libanoniakkal. Nagy megtiszteltetés volt Velük lenni, mert Ők, nagyon kevesen voltak.

Hogyan értettétek meg magatokat?

Jocó: A Dzsozi (Mónika) angolul, mi meg kézzel-lábbal!

Virág: IST (a nemzeti tábortörzs rövidítése) szervezett számunkra olyan programokat, amely által jobban megismertünk más országokat.

Mónika: Megkóstolhattuk, ételeiket és láttuk milyen a cserkész mozgalomuk.

Emese: Nekem az tetszett a legjobban, hogy más vallást is megismerhettem.

Magyarországot hogyan mutattátok be?

Jocó: A nemzeti konyha sátorban, bab gulyást főztünk. Azért választottuk ezt az ételt, nehogy azt gondolják rólunk, mi csak nokedlin és pörköltön élünk.

Virág: Valamint magyar táncokkal, gémes kúttal, csárdával és Rubik kockával.

Fantázia feladatot is kaptatok?

Emese: Igen. Azt a feladatot kaptuk, hogy újra hasznosítsunk hulladékokat.

Virág: Mi a cserkész liliumot raktunk ki hulladékból. (Mindenki nevet).

Jocó: A liliumot nehéz volt felismerni. Lényeg, mi tudtuk, mit látunk.

Mi történt még Veletek?

Virág: A vízi program még nagyon szuper volt!

Mónika: Főleg az, hogy ezen a reggelen kivételesen, 9-ig aludhattunk!

Emese: Kajakozhattunk, vitorlázhattunk és mindenki csurom vizes lett.

Jocó: Aki nem akart vizes lenni, azoknál gondoskodunk arról, hogy azok legyenek.

Lassan kezdett véget érni a Jamboree...

Virág: De nem nekünk! Az utóprogramon, mi is részt vehettünk!

Az első két napot Angliában töltöttük! Láttuk a Towert és a Big Bent. Körbe jártuk Westminster-apátságot. Rövid ideig láthattuk a Buckingham Palotát. Felsétáltunk Dover fehér szikláira, ahol megebédeltünk. Lefele jövet, az angol tenger parton megdagonyáztattuk lábainkat.

Az utolsó két nap Párizsban voltunk. Eszter, itt is sok helyre elvitt bennünket. Már nagyon fáradtak voltunk, de nagyra nyitottuk szemünket az Eiffel-torony, a Diadalív, a Panteon és a Notre-Dame láttán.

Emese: Hullá fáradtan érkeztünk haza.

Mit kaptatok lelkileg dzsemborin?

Emese: Tapasztalatot, élményt, programokat. Megismerhettem más valást. Van egy japán barátom, akivel e-mailen tartom a kapcsolatot.

Virág: Tapasztalatot. Nagyon tett szert az, hogy sok korombeli cserkessel lehettem együtt! Sokat tanultam! Fantasztikus volt!

Jocó: Élményt, új magyar barátokat! Sok játékot tanultam, amire a kicsiket megtaníthatom. Hasznos volt az útépités!

Mónika: Sok élettapasztalatot és játékot gyűjtöttünk.

A részvétel anyagi alapját hogyan sikerült előteremteni?

Emese: Mire összejött a 270.000,-Ft, addig sok volt bennem a bizonytalanság. Vállalkozókat kerestem fel: Team Kft. és Sándor Pál gyógyszerész támogatott anyagilag. Máté Imréné, Klári néni a kántori fizetéséről mondott le javamra. Továbbá a Simontornyai Önkormányzat és a Vak Bottyán Általános és Szakképző Iskola, Gimnázium is segített.

Virág: Nekem nehezen és lassan kezdett összejönni a sok pénz. A Béri Balogh Ádám Gimnázium tanárai, Tamási Kisállat Kereskedés, Dr. Ács Éva bírónő voltak a fő támogatóim.

Jocó: Hegedűs János tamási plébános, Vörösmarty Mihály Általános Iskola és Óvoda, Pincehelyi Önkormányzat, és a Tak.Szövetkezet segített.

Mónika: Nekem is az iskolám, a gyönki Tolnai Lajos Gimnázium, Matyus Marcell cserkész, Simon

Pierre belga cserkész parancsnok, a pincehelyi Luan kft., és a Korall Gyógyszertár segítette a kijutásomban. Természetesen mindegyikünk szüleinnek is mélyen a zsebükbe kellett nyúlnia.

Karl Andor a pincehelyi cserkész parancsnok, és felesége Karlné Kasziba Klára, - ki szintén cserkész, - nagyon sokat segítettek a hosszú felkészülés alatt. Segítették az anyagi források feltárását. Nagyon szépen köszönjük Nekik a kitartó buzdítást és a közös imákat!

Ui: A cserkészekkel három órát beszéltem, a szemük ragyogott az örömtől, az emlékeik visszaidézése során. Rengeteg élményben volt részük. Koncertek, előadás a négy elemről, majd a szabadban ezek modellezése. Meglátogatta Őket Vilmos herceg. Ezekben az élményekben és tapasztalatokban soha nem lett volna részük, ha nem élnek, gondolkodnak cserkészként.

Mónikát kérdeztem, mit ad Neked a cserkészet? A fiatalok között vagyok, akik ugyan azért rajonganak, mint én. Itt mindenki lehet egyéniség, ezért nem nézik ki, és ez jó érzés!

Mint a volt hitoktatójuk figyelemmel kísértem felkészülésüket, tanúja voltam, hogy az utazásuk anyagi alapjainak előteremtése mennyi erőfeszítésükbe került.

Örömmel tölt el, hogy tanítványaimat az Úr, sok küzdelem és nehézség után, ilyen felejthetetlen élményekkel ajándékozta meg.

Megyei tanévnyitó ünnepséget tartottak a mohácsi Fogadalmi templomban augusztus 31-én. A tanévnyitó szentmise főcelebránsa Mayer Mihály megyéspüspök volt, de jelen volt Magyar Gergely ferences házfőnök és a helybéli plébános urak is.

Cserkész-tábor Belecskán

Bodor Kornél András atya

2007. július 20-28. között cserkész-tábornak örvendhettek a cserkészek a Belecska melletti erdőben. A cserkész-tábor - az elmúlt évek gyakorlatainak megfelelően gyűjtő jellegű volt: a gyerekek és felnőttek sok helyről érkeztek. Voltak Belecskáról, Tolnánémediből, Pincehelyről, Simontornyáról, Tamásiból és Celldömölkéről

is, összesen mintegy 30-an. Néhányan a csapatokból most nem voltak jelen, mivel már az angliai nagytalálkozóra készültek, de ahogy ott, úgy itt nálunk is a cserkészet 100. évfordulója volt a fő téma. A tábor alkalmas időjárás mellett jó hangulatban telt: az ifjú és idősebb cserkészeknek módjukban állt kézműves foglalkozásokon részt venni, kirándulni, éjszakai erdei kalandokban, akadály-

versenyekben részt venni, még strandolni is. Az esti tábortüzek hangulata felejthetetlen élményt nyújtott. Természetesen nem maradhatott el a lelki épülés: szentmise többször is volt, s imádsággal kezdődött és záródott minden nap. A tábor szervezője és vezetője Karl Andor volt, aki a pincehelyi csapat parancsnoka.

Köszönjük!

GITÁR 2007

Nedev Ágota

Idén is megrendezte a Székesegyházi Plébánia az Ifjúsági tábort aug. 6. és 15. között, ezúttal Tamásiban.

Árpádházi Szent Erzsébet élete volt a szakmai blokkok kerete, amin belül az akkori, de ma is aktuális témákkal foglalkoztunk, többek között - kereszténységünk megélésésével a mindennapokban, a házassággal, az engedmességgel, a szolgálattal, a szegénységgel, az imádságos élettel, valamint a halállal és a gyásszal.

Csoportbeszélgetéseken, kiscsoportos foglalkozásokon mondhattuk el gondolatainkat, oszthattuk meg élményeinket, tapasztalatainkat.

Kirándulás, strandolás, sportprogramok, kézművesfoglalkozás színesítették a szakmai blokkok adta keretét. Voltunk vaddisznólesen a Gyulajhoz közeli erdőben, belepillantot-

tunk a vízimadarak világába a Pacsmagi tavaknál. Természetesen éjszaka is túráztunk a Tamásihoz közeli horgásztavaknál, s a Várhegyen lévő kilátóból néztük a napfelkeltét.

A simontornyai plébánián tartott beszélgetés után imádkoztunk a templomban, ahol rögtönzött kis hangversenyt is kaptunk, és a várban történelmi sétát tehattunk. Megtapasztalhattuk a szolgálat örömeit - a takarításban, a közeli turista-utak szeméttelenítésében, a fahordásban.

A közeli erdőben tartott lelkinap meditációs imádságával, csendjével erősíthette meg bennünk, hogy Szent Erzsébet követése mennyire időszerű.

Rosner Zsolt atya tábori szolgálata során elmélyítette bennünk a zsolozsmázás fontosságát, szépségét. Az általa vezetett reggelenkénti és

esténkénti zsolozsmák és a tamási templomban tartott szentmiséi igen emlékezetesek maradnak szívbenlélemben egyaránt, mert megerősítette elkötelezettségünket, küldetéstudatunkat

Vasárnap a szentmisét követően megismerkedtünk a helyi fiatalokkal, a napot pedig tánccal zártuk, belekóstolva a középkor táncaiba is. Az utolsó estén egymástól láthattunk humoros előadásokat: hogyan találja meg a királylány a párját; milyen egy Erzsébet-korabeli híradó; és előadásra került a „Tamási gombadal” is. A hagyományos tábortűzzel folytatódott az éjszakába nyúló este: dalokkal, játékokkal, tánccal.

A színpompás napfelkeltekor imádkozott zsolozsmában és a zárószentmisében mondtunk köszönetet, adtunk hálát Istennek az együttlétért, a szervezőkért, a táborért.

AZ ABALIGETI PLÉBÁNIA ORFŰI KULCSOSHÁZA, TEMPLOMMAL EGYBENYÍLÓ UDVARÁVAL LELKI-GYAKORLATOS CSOPORTOK (MAX.: 34 FŐ) JELENTKEZÉSÉT VÁRJA. BŐVEBB INFORMÁCIÓ:

OLÁH LÁSZLÓ, GONDNOK TEL.: 06/20-770-88-32

Az Irgalmas Rend pécsi kórháza - Új könyv.

Október második felében jelenik meg a Házmaster '98 Kft. gondozásában lapunk állandó szerzőjének, Dr. Schmidt Pálnak Dr. Süle Tamással közösen írt könyve. A közel háromszáz oldalas, képekkel és dokumentumokkal gazdagon illusztrált munkában a szerzők a pécsi Irgalmas Kórház 210 éves történetét dolgozzák fel. A könyvbemutató dátumát a sajtón keresztül később teszik közzé.

„Ép testben ép lélek”

avagy

Mozgásra márpedig szükség van!

2007. október 6. szombat

Mindenkit szeretettel hívunk és várunk az **Egyházmegyei Regionális Ifjúsági Találkozóra** (röviden:ERIT) mely Bogádon kerül megrendezésre immáron harmadik éve. Jöhetnek már meglévő csapatként, de egyénenként is, helyben csapatokká alakulva. A résztvevő fiatalok és régebb óta fiatalok az alábbi sportágakban mérhetik össze képességeiket:

- Foci
- Kosárlabda
- Asztalitenisz
- Röplabda
- Csapatfrízbi

A részletes program pedig a következő:

- 10.30 - gyülekező Bogádon (aki autóbusszal jönne, 10.00-kor indul a pécsi autóbusz-állomásról)
- 10.45 - 11.00 - Megnyitó
- 11.00 - Sport minden mennyiségben
- 13.00 - Félórás ebédszünet
- 13.30 - Újfént sport
- 15.30 - Záró Szentmise eredmény hírdetés

A hazajutás is egyénileg történik, autóbusz indul Bogádról, 16.48-kor az Italbolt elől. Szükség esetén tehermentesítő buszt is kérünk, erre jelentkezni lehet *október 1-ig* az erit2007@gmail.com e-mail címen vagy a 06 20 77 38 755-ös telefonszámon!

Amit hozni kell: elemózsia az egész napra, sportos öltözet, jókedv és küzdő szellem
Amit garantálunk: Egy tartalmasan eltöltött egészséges nap, vidám társaságban!

Találkozunk minél többen:

A szervezők

Szent Mór Nap

Egyházmegyénk másodvédőszenntjének, Szent Mór püspöknek ünnepét tartjuk **2007. október 25-én a pécsi Bazilikában,** melyre ezúton is hívjuk és várjuk híveinket.

Program:

16.00 Veres András szombathelyi megyéspüspök előadása

18.00 ünnepi szentmise

Mór bencés szerzetes, majd pécsi püspök. Egészen Istennek adott életét ismerte fel szent Imre a legenda szerint. Én is szeretném egészen Istennek adni életemet. Segít ebben Istennek a Lelke, mely bennem él. Ő az első magyar származású bencés a legelső, pannonhalmi monostorban, egyben az első magyar író, aki (latinul) megírja Szent István, Szent Imre, valamint Szent Benedek és Szent András bencés remeték életrajzát. A mű átdolgozva maradt ránk. A gyermek Szent Imre megérzi a szerzetes életszentségét, külön tisztelő csókokkal üdvözli; talán ez kelti föl rá a király figyelmét. Pécsi püspök lesz (1036?). Meghal 1070 tájt. Az egyházmegyében „Szent Mór”, másutt „Boldog”. Tisztelését 1848-ban hagyta jóvá a Szentszék.